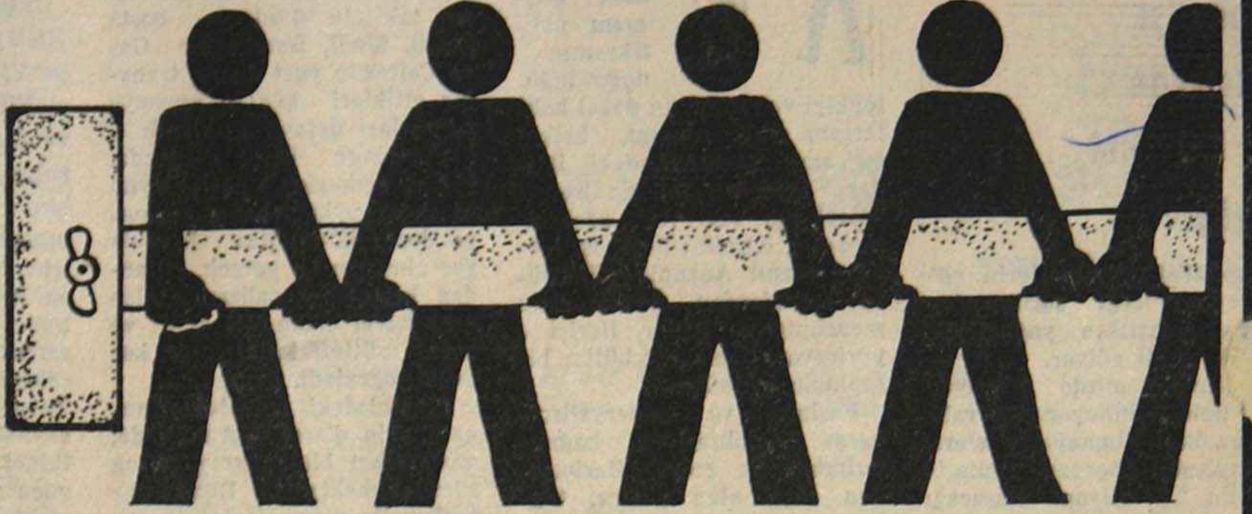
TEKNİK GÜÇ

68
15 NİSAN 1975

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI'NIN YAYIN ORGANIDIR

Bu Sayıda

TEKNİK EĞİTİM

Yıllardanberi öğretim üyeleri ve öğrenciler arasında yeterli bir dialog kurulamadı. Bu konuda öğretim üyelerinin bir kısmı, öğrencilerin bir kısmının «Tutum ve Davranış»larından yakınmaktadır. Oysa bazı öğretim üyeleri, öğrencilerin sorunlarını, davranış ve tutumların ötesinde değerlendirilmesi gerektiğini belirtmektedir. Esasen öğrenciler yurt ve dünya sorunlarına eğilirken üniversite özerkliğini ve teknik eğitim konusunu bu ana sorunların bir parçası olarak düşünmektedir. Bu doğru yaklaşım ile çarpık düzenin çarpık teknik eğitimi konusundaki terminoloji bazı öğretim üyelerini ürkütmektedir. Oysa ki öğrencilerin ortaya attıkları tablo gerçektir. Öğrencilerden ünlü ressamlar gibi bu tabloyu renklendirmelerini «Tatlı termonolojiler» kullanmalarını beklemek boşunadır. Çünkü tablo neyse, terminoloji onu tariften başka birşey değildir.

Ne var ki, yurt sever öğrenci sorunlarının haklılığına inanmış öğretim üyelerinin bazıları bile «Öğrencilerimiz daha az hırçın lisan kullanmalıdır» demektedirler. Öteyandan öğrencilerin anlayışla karşılaşmadıkları konusundaki kanıları düşünülürse öğrenci - öğretim üyesi ikilisi arasındaki diyaloğun kopukluk nedenlerinin giderilmesinin gerekliği ortaya çıkar. Bir kere daha belirtmek gerekirse, kopukluk yüzeyde ve davranışlardan değil, öğrencilerin olmasını istedikleri «Demokratik Üniversite» anlayışlarındandır. O üniversite ki, başta mali özerkliğini ve siyasi iktidarların sultasından kurtularak özerkliğine kavuşmalı, kapılarında jandarma kulubeleri olmamalıdır. Demokratik üniversite olabilmesi için öğrenciler söz ve oy hakkına sahip olabilmeli ve öğrencinin sosyal sorunlarının çözümlenmesi için yardımcı olmalı, yöneticiler öğrencilerle iyi dialog kurarak sorunlar çözümlenmelidir.

Sosyal sorunları halledilmemiş öğrencileri 22. mad. v.b. ile okuldan atmak haksızlıktır ve durdurulmalıdır.

Üniversite, eğitimi çağın gerisinde kalmaması ve teknik eğitimi yeterince yapabilmesi için bir bütün olan öğrenci sorunlarına ve eğitim sorunlarına yeni anlayışla bakmak, geleneksel bazı dokularını aşmak zorundadır.

Özellikle öğretim üyelerimiz toplantı ve forumlardan uzak durmaya gayret etme tutumlarını yenmeleri gerekmektedir. Öğrencilerin binlercesinin bir araya gelerek dile getirdikleri sorunlardan haberdar olmaları, hatta tartışmalara katılmaları ve karşılıklı fikir üretmeleri gerekmektedir. Bunun için öğretim üyelerinin bazıları kuşkulardan silkinmek ve «Bana ne derler acaba?» duygusundan kurtulmak zorundadır.

Yıllar bize iyi bir mühendis istiyorsak, bunun iyi bir öğretim üyesi - öğrenci ilişkisinden çıkacağını anlatmıştır. Bunun için yurtsever öğretim üyeleri ve yurtsever öğrenciler el ele vererek çalışmak ve yarının mühendisleriyle odalarımız ilgilenmek zorundadır.

Yaşar YILMAZ

SOLA KARŞI BASKILAR GİDEREK ARTIYOR ...

15 günden kalanlar

Sola ve komünizme karşı tedbirler alarak ekonomik sorunları halledeceğini vaadleyerek çağdaş dünyada yeni bir çığır açan M.C'nin kuruluş çabalarından başlayarak gelişen saldırılar, son günlerde şiddetini ve yoğunluğunu arttırmış bulunuyor.. Basının büyük bir bölümünde sol-sağ çatışması olarak lânse edilen faşist saldırıların ardındaki güçler, apaçık ortada bulunuyorlar.

Dışa bağımlı tekelci burjuvazinin bireyci - halk düşmanı politikasının doğurduğu tepkiyi ve toplumun doğal haklarının sahip çıkışını, halkın işçi sınıfı öncülüğündeki iktidar mücadelesini sindirmeyi amaçlayan saldırılar, öğrencilerden - öğretmenlere, işçilerden yoksul Anadolu köylüsüne, aydınlardan halkçı ordu mensuplarına kadar, ilerici - yurtsever, demokrat bütün bir toplumu hedefliyor..

Faşizme ve emperyalizme karşı demokrasiden, bağımsızlıktan ve sosyal ilerlemeden yana olan güçler, toplumun bütün sınıf ve tabakalarının bugüne kadar kazandıkları demokratik hak ve özgürlüklerin ayaklar altına alınmasına karşı, kazanılmış mevzileri kaybetmemek için sabırlı ve kararlı bir mücadele içinde bulunuyorlar..

Yenilgiyi bizzat kendi elleriyle hazırlamamak için düşmanın gücü ve olanakları küçümsenmiyor.. Devletin istihbaratından daha güçlü istihbaratları bulunduğunu açıklayarak CIA ile olan işbirliklerini açıklayan ve belgeleyen Ülkü Ocakları ve onları el altından besleyen ve destekleyenlerin halkımız üzerindeki karanlık emelleri, tüm yurtseverlerin anti-faşist, anti-emperyalist ulusal kenetlenmeleriyle boşa çıkarılıyor.. CIA'nın kapitalizmin çıkarı için dünyanın at oynatabildiği hemen her yerinde giriştiği melânetlere karşı uyanıklık arttırılıyor. Yurtseverler, toplumsal düzenle ilgili her olay ve girişimdi, işbirlikcilerin, vatan ve halk satıcılarının hareketlerini kontrol ediyor, yaldızlı ve parlak kelâmlar altındaki CIA parmağını görüyor ve halkımıza teşhir ediyor.

İşsizlik Tün Kapitalist Ülkelerde Bir Çığ Gibi Büyüyor

Kapitalist ekonomilerin çözümleyemiyeceği sorunlardan birisini degittikçe yoğunlaşan işsizlik teşkil ediyor.

Bugün ülkemizde 2 milyon açık işsiz bulunuyor. Bu rakkamın, Batı Almanya'da işlerini kaybedip dönecek işçilerimiz ile 2,5 milyona ulaşacağı resmen açıklanmış durumdadır.

Ekonomik ve dolayısıyla politik açıdan bağımlı bulunduğumuz batılı ekonomiler de aynı dertten muzdarip bulunuyorlar. NATO Genel Sekreteri Luns'un yakın zaman öncesindeki açıklaması bu konuda ilginçtir. Luns, Nato üyesi ülkelerdeki toplam işsizliğin 1974 sonunda 11 milyonu bulduğunu, 1975 yılı ortalarında ise bu rakkamın 20 milyona ulaşacağını açıklamıştır. Resmi veriler de Luns'u doğruluyor.

Batı Almanya'da 1974 yılındaki açık işsizlik 620.000 iken, 1975 yılının üçüncü ayının sonunda bu rakkam 1.154.295'e yükselmiş bulunmaktadır.

Fransa için bu rakkam 723.400 (1974'de 460.600), İtalya için 1.020.100 (1974'de 973.300), İngiltere için 742.000 (1974'de 605.630)'dur.

ABD'de ise 1974 ortalarında 6,5 milyona ulaşan açık işsizlerin sayısı, 1975'in ilk üç ayında 8 milyona fırlamıştır. ABD'de ayrıca 25 milyon aç insan bulunmaktadır.

COMECON üyelerinin ise büyük miktarlarda işçi ihtiyacı içinde bulunduğu açıklanmaktadır. COMECON üyeleri bu açıklarını kapitalist ülkelerdeki işsizlerle gidermek için batılı hükümetlere başvurmaktadırlar. İşsizlik ve enflâsyonla boğuşan batılı hükümetler ise bugüne kadar olumlu cevap vermemişlerdir.

Yabancı Petrol Şirketlerinin Sömürüsü Açıklandı

Yabancı Petrol Şirketleri, ülkemizde, 12 yılda 41 milyon dolar kâr transfer ettiler.

Gelirler kontrolörleri tarafından yabancı petrol şirketlerinin 1962-1974 yılları arasında Türkiye'den yurt dışına toplam 41 milyon 363 bin dolar kâr transferi, 117 milyon 295 bin dolar da sermaye transfer ettikleri açıklandı.

Bu konuda sunulan raporda Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı petrol şirketlerinin kâr ve sermaye transferleri tek tek ele alındı ve başta Mobil, Shell, Dorchester Gas ve Caltex'in yurt dışına transfer ettikleri kâr ve sermaye miktarları detaylı açıklandı.

Yurtsever basın dışında, M.C'yi açık-gizli destekleyen ve dolayısıyla yabancı sermaye dostu ilân kölesi basında yer almayan bu gerçek, yıllardan beri emperyalizmin talanına karşı çıkan işçi sınıfı ve doğal müttefiklerini bir kez daha doğruladı.

Ülkemizdeki petrol sorununa ilişkin olarak, Ankara'da, odalararası bir çalışma, halen sürdürülmektedir. Bütün detayları ile sorunu ortaya serecek bu araştırma yayınlanır yayınlanmaz, üyelerimize iletmeye çalışacağız.

Kabakçı - Sinekli Demiryolu Tüneli İnşaat İhalesine Katılan Olmadı

TCDD Genel Müdürlüğü tarafından ihaleye çıkarılan Trakya'da Kabakça-Sinekli arasında inşa edilecek demiryolu tüneli ile ilgili ihaleye teklif verme süresi 4 Mart 1975 günü sona ermiştir.

İhale saatinde hiç bir firmanın teklif vermediği görülmüştür.

TCDD Genel Müdürlüğünün, takriben 25 milyon liralık yatırım gerektiren söz konusu inşaatı önümüzdeki günlerde yeniden ihaleye çıkarması beklenmektedir.

Emperyalizm Geriliyor

Olaylara, gelişimlere ABD ve NATO gözlükleriyle bakmakta devam edenlerin bugüne kadar olduğu gibi, bundan böyle de doğru teşhislerde bulunmalarına olanak yoktur. Dolayısıyla ülkemizin gerçek çıkarları doğrultusunda davranmaları, beklenemez. Görülen şudur: Kapitalizmin en yüksek aşaması olan emperyalizmin dünya halkları üzerindeki tahakkümü giderek zayıflamaktadır. ABD liderliğindeki dünya emperyalist sistemi, dünya sosyalist sistemi, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı mücadelesi ve ulusal kurtuluş savaşlarından oluşan üçgenin orta yerinde gitgide sıkışmaktadır. Dünya gelişimlerini belirleyen güç, dünya emperyalist sistemi değildir. Kissinger'in son Ortadoğu başarısızlığının altında yatan temel neden budur. ABD, AET ve Japonya'dan oluşan çağımızın başlıca üç emperyalist mihrakı, derin bir ekonomik, sosyal ve politik kriz içinde bulunmakta. bir yanda kendi aralarındaki çelişkiler derinleşir ve pazar kavgaları amansızca sürerken, öte yanda bağımsızlıktan, demokrasiden ve sosyalizmden yana güçlerin başarıları karşısında acz içinde kalmaktadırlar. İşçi sınıfının ve doğal müttefiklerinin Portekiz'deki başarılarının nedeni budur, Vietnam ve Kamboçya'daki ulusal kurtuluş savaşlarının zaferleri bundandır. Emperyalizm, ekonomik, kültürel, ideolojik ve askersel alanlarda hiç durmaksızın geriletilmektedir.

AVRUPA YATIRIM BANKASI KREDİ VERİYOR

İktisadî Kalkınma Vakf'nın (IKV) belirttiğine göre Avrupa Yatırım Bankası Yozgat İşçi Birliği İnşaat Malzemeleri ve Sanayi A.Ş. tarafından kurulması düşünülen ve yılda 500 bin ton Portlan çimentosu üretecek fabrikanın kurulması için 7,7 milyon dolar tutarında kredi verecektir. 1977 yılında üretime başlayacağı tasarlanan fabrikada 270 işçi çalışacaktır. Kredi, Avrupa Yatırım Bankasının kendi kaynaklarından Türkiye - AET İkinci Mali Protokolunun 9 uncu maddesi gereğince verilmekte ve yadellerde her türlü zorluğa katlanarak biriktirilen paraların bu yatırımda kullanılmasını amaçlamaktadır.

İşkazalarının Nedeni : Aşırı Üretim

Teknik elemanlar sendikalaşma mücadelelerini veriyorlar.. Mevcut ve tutarlı işçi sendikaları içinde yer almanın gereğini vurgulayarak.. Ve bir yandan akıl almaz rakamlara vran işkazaları sonucu işçi ölümleri oluyor.. Gereğinde omuz omuz çalıştığımız işçi kardeşlerimiz, göçüp gidiyorlar aramızdan.. Aynı yerlerde üretimde bulunmaktan kaynaklanan doğal bir bağımız var onlarla aramızda.. Diğer yanda ise onların öncülüğü ile başarıya ulaşacak bir bozuk düzene son verme kavgası.. Son 5 yılda tam 4500 işçi öldü. Maden Mühendisleri Odası, Zonguldak bölgesindeki ölümlere neden olarak «üretim zorlamasını» gösterdi. Hazırlanan raporda bunun kanıtları detaylı olarak veriliyor..

Dış Ticaret Açığımız Durmadan Büyüyor

Gittikçe derinleşen ekonomik, sosyal ve politik krizlerin dermanını kestiği emperyalist ekonomilere bağlatılmış ekonomimizin durumu hiç de iç açıcı değildir.

Yad ellerde her türlü zorluğa katlanarak yaşamlarını sürdüren işçilerimizin gönderdiği dövizler, açıkça bir kurtarıcıdır.

Kapitalist ekonomi-politikada hâlâ ısrar etmenin kaçınılmaz acıları, Türkiye ekonomisinin her alanında görülebiliyor. Nitekim, dış ticaret açığının durmadan büyüdüğü, geç tiğimiz günler içinde gerçekç basında yer aldı. Buna göre ithal edilen ürünlerin sürekl olarak stoklandığı da saptandı. Elimizdeki son rakkamlara göre 1975 Ocak-Şubat ithalâtı gideri 719.8 milyon dolar, ihracat geliri ise 253.3 milyon dolardır.

Oysa 1974 yılının Ocak-Şubat ithalâtı gideri 348.1 milyon dolar ve ihracaat geliri ise 271.4 milyon dolardı.

İthalât gideri geçen yıla oranla yüzde 100'den daha fazla bir artış gösterirken, dış ticaret açığı da günden gün büyümektedir.

Her alanda ve yanlış olarak işbirliğini ve müttefikliğini sürdürdüğümüz ABD ve AET' de de durum benzerdir. Özellikle ABD, kongerenin kabul ettiği üç aylık son bütçesi itibariyle, şimdiye kadar görülmeyen rekor düzeyde bir dış ticaret açığıyla karşı karşıyadır. Ekonomisindeki durgunluk yüzde 12'ye varmıştır. AET ülkelerindeki ekonomik durgunluk ise ortalama yüzde 10.7 dir.

Sermaye Güçbirliğine Giderken

CHP'nin yarım iktidarı sırasında kuşkulu sermaye, 7 Nisan tarihinde basına ve elbette halka kapalı bir toplantı yaparak «Güçbirliği» kararı aldı..

Geçmiş sayılarımızdaki ülkemiz tahlillerinde, hükümet bunalımını da aşan ciddi bir ekonomik, sosyal ve politik kriz içinde bulunulduğunu ve toplumun *«demokrasinin bir gereği»* olarak bu çözümde oynamak istediği rolün, başka bir deyişle *«kendi kaderini kendisi tayin etme»* isteğinin, demokrasi dışına her an kayma eğilim ve isteğinde olan yerli ve yabancı sermaye gücünün tüm pasif ve aktif mücadele yöntemleri ile bozulduğunu, yok edilmek istendiğini, parça parça da olsa belirtmiştik.

Bağımsızlıktan, demokrasiden ve sosyal ilerlemeden yana olan yurtsever halkımızda somutlaşan «Erken Seçim» sloganı, CIA desteğindeki organize sağ güçlerce yıpratılmaya çalışılmıştı.

Soldaki dağınıklığın yanısıra, CHP'nin anti-faşist, anti - emperyalist bir ulusal kenetlenmeye karşı olan oportünist tutumu, M.C'nin saldırgan politikasına çanak tuttu ve ibre her geçen gün yamalı bohça iktidar alternatifi lehine yol katetti.

Herşeye rağmen halkın er-geç işçi sınıfı öncülüğünde iktidar olacağına inananlar, uzun bir tarihî mücadele süreci ve perspektifini dikkate aldıkları için, günümüzdeki koşullar ve olasılıklar karşısında dahi iyimserliklerini, inançlarını kaybetmiyorlar.

«Demokrasi, kesinlikle bu değil!» dedirten adî politik ayak oyunlarını seyrettiğimiz günlerde, ülkemizin ekonomisini *—halkın deyimiyle «su-başlarını»—* ellerinde tutan işadamlarının *—işçi deyimiyle de «patronların»—* basına kapalı *(top secret!)* toplantılarında aldıkları «Güçbirliği» kararı, üzerinde durulacak bir öneme sahiptir.

M.C. hükûmeti adı verilen ve daha önce CIA'nın önerisiyle 1956 yılında Yunanistan'da gerçekleştirilen yamalı bohça iktidar olasılığının güçlenmesi sırasında karar verilen bu «Güçbirliği»nin daha geniş toplantısı 28 Nisan'da yapılacak.. Bu toplantının 21 gün sonraya atılmasının temelinde sermayenin akıllığı, hiç bir olasılığı gözden uzak tutmayan duyarlılığı ve tecrübesi yatıyor. Hükümetin nasıl teşkil edileceği kollanıyor, besbelli.. İfadeler her olasılıkta değişik olacaktır, çünkü..

Ama ne var ki, sermaye, sivri dişlerini bu ön toplantıda saklamadı.

Toplantıya katılamayan —ya da katılmayan— 17'si dışında 32'si de bugün önemli olan sorunun memleketin yüksek menfaatleri olduğunu belirttiler. Ve şüphe yoktu ki bu menfaatler, işçilere verilen ücretler ve sosyal yardımlar ile çelişiyordu.. Üstelik sendikalar arasındaki rekabet de, işveren camiasının —pardon memleketin— yüksek menfaatlerine zarar getiriyordu. (Teknik elemanlar olarak bizlerin grev ve toplu sözleşme haklarımızla donanmış sendikalaşma hakkımıza ve işçi kardeşlerimiz ile sömürüye ve sömürüyü yaratanlara karşı birlikte ve elbet daha güçlü olarak mücadele vermemize kimlerin karşı durduğu da böylece açıklanıyor..) Bu durumda işçilerin ekonomik ve politik mücadelelerini içeren «aşırı akımlarla» en etkili şekilde mücadele edebilmek ve yarının müreffeh ve herkesin asgari ücretle çalıştığı! mutlu bir hürriyetçi demokratik parlamenter rejimi gerçekleştirmek için Türk hür teşebbüs kuruluşlarının birlikte hareket etmeleri kararlaştırılmıştır, v.b...

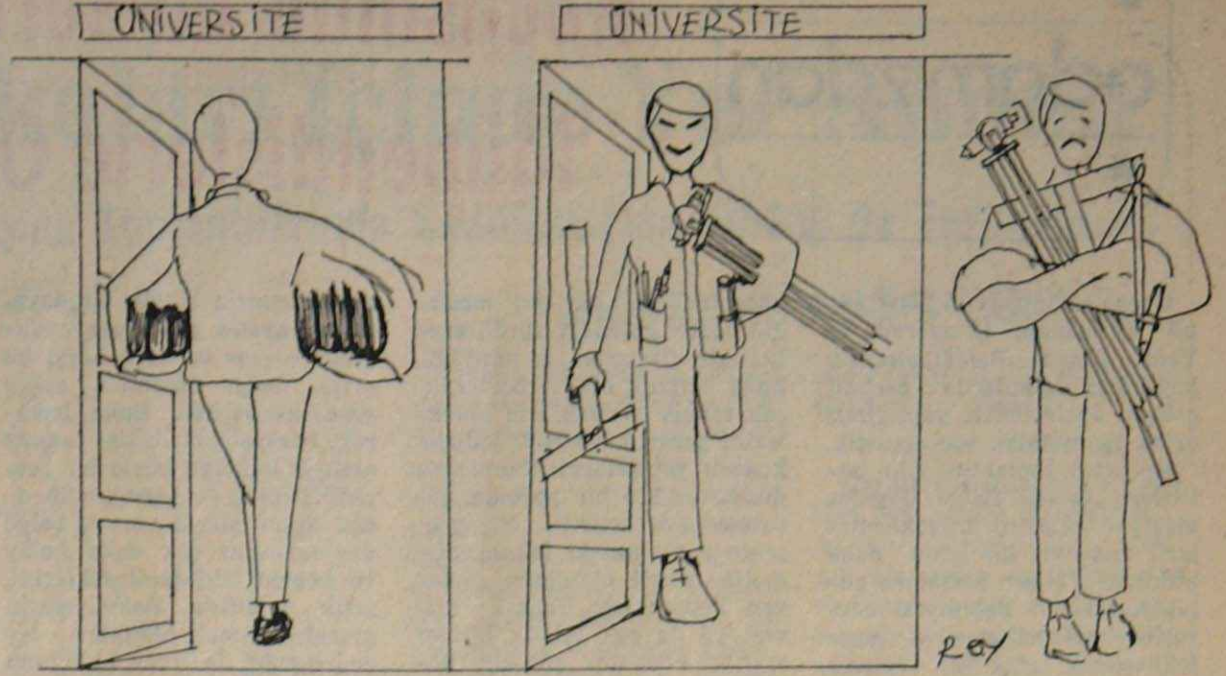
Sanayicilerimiz —ya da emperyalizmle bütünleşmiş tekelci sermaye erbabı— «.. sanayileşme hareketinin dayandığı temel unsur olan yatırımların, ihtiyaç duyulan güven ortamı içinde kararlılık ve devamlılık prensipleri çerçevesinde desteklenmesi ve teşvik edilmesi» — ya da bir başka deyişle *«her ne bahasına olursa olsun:* kalkınma —» uğruna, kendileri ve müttefikleri dışında kalan tüm sınıf ve tabakaların bugüne kadar kazandıkları ekonomik-demokratik hak ve özgürlüklerin «köküne kibrit suyu» eğiliminde olduklarını bir kez daha ilân etmiş bulunuyorlar.

Ve onlar, zaten, işbirliği ettikleri ve aynı cins gözlüğü kullandıkları diğer dünya parababaları gibi, sıkıştıkça ve koşullar gerektirdiğinde hep bu eğilimde olmuşlardır. Yolun çıkmazlığını bile bile...

Güçbirliği kararı alanlar, elbet maddeleştirdikleri kararları, meclisteki temsilcileriyle uygulamaya koymaya çalışacaklardır. Bundan hiç kuşkumuz yok. Va zaten, gizli toplantıda saptanan ve daha da geliştirilecek maddelerin ilki, M.C. sözcüleriyle de abdestsiz bir «Bismillah»tan sonra söz konusu ediliyor. Bu; sola karşı savaştır..! Ağızlarından düşürmedikleri «Sosyal barış»ın altında yatan işte böylesi bir kocaman «SOSYAL KAVGA» dır...

Ülkemizdeki bağımsızlıktan, demokrasiden ve sosyal ilerlemeden yana olan tüm güçler, bugüne kadar olduğu gibi bundan böyle de «patronların öngördüğü tüm uygulamaların ülkemiz çıkarlarına aykırı bulunduğunu» söylemeye devam edeceklerdir. Uluslararası nitelikteki sermaye milliyetçiliğinin gerçek yüzünü ortaya koymaya çalışacaklardır. Tüm çalışanların kazanılmış haklarını korumak ve hatta daha geliştirmek için, sermaye «plan ve programlarının» uygulamaya sokulmasına ve bu uğurda güçbirliği oluşturulmasına karşı, elbet antifaşist, antiemperyalist demokratik bir cephe oluşturacaklardır.

Dikkat edelim ki, gerek işadamlarının toplantısında gerekse M.C. teşkilinde tek bir kişi ya da parti bile «biz, bizim dışımızdaki hiç bir sermaye sahibi ya da partisi ile güçbirliğine gitmeyiz,» dememiştir.

bir görüş

TEKNİK EĞİTİM SORUNLARI

Ertuğrul Tığlay

Çağdaş teknoloji gün geçtikçe büyük boyutlara varan bir gelişme gösteriyor. Uygarlık ekonomik ve politik baskıların gittikçe yoğunlaştığı bir dünya'ya çok ters gelen bir büyüme içinde geri ekonomik sistemlerin sınırlarını zorlarken, çağımızda artık sınıfların sosyal yararlarına dönük atılımlar giderek yok oluyor. Yığınların hızlı bilinçlenmesinden doğan talepler kapitalist ekonomileri dahi yığınlar ihtiyaçlarına cevap veren dev yatırımlara zorlamaya başlıyor.

Bu günün ideolojik ve politik anlamda en geri yöntemleri bile yığınların çağdaş ihtiyaçlarını karşılamanın gerekli olduğu bir yatırım ve kalkınma politikasını izlemek zorunda hissediyorlar kendilerini.

Bu oluşumun temelinde üretim güçlerindeki gelişme yatar. Üretim araçlarını geliştiren teknoloji ile, üretimin sosyal boyutlarını belirleyen insan emeği arasındaki ikili ilişkinin rezonans haline gelmesinden doğan gelişmedir. Bu emeğin özgürlüğüne doğru giden yolda en ileri katogori olan teknoloji, tüm sınırlamalardan, insanlık zararına engellemelerden, gelişmesini durdurmak isteyen barajlardan kopmuştur artık.

Savaş alanlarında insanlık düşmanlarının elindeki silâh, kısa bir dönem sonra emek savaşçılarının elinde özgürlük türkülerini yayan araçlara dönüşmektedir. Milyonları yok etmek amacıyla yapılan nükler bombalar; çölleri yeşertecek, yok edilmek istenen insanlara ışık, yol, su getirecek dev projelerin enerji ihtiyacında kullanılmaktadır.

Bizim gibi gelişmesini tamamlıyamamış, çarpık bir kapitalist uygulamanın dümensuyunda yalpalıyan toplumlar için çağdaş teknolojiyi özümlemek, halka karşı üretilmiş teknolojiyi halk yararına kullanır bir biçime getirmek günümüzdeki plânlama sorunlarının başında gelmektedir. Ama üzüntü ve endişe ile izlemekteyiz ki, ülkemizde bu konuya çözüm getirmesi gereken kişi ve kurumlar yoğun bir ilgisizlik hatta maksatlı bir atalet içinde bulunmaktadır. Yıllardır teknik elamanların önerdikleri «ULUSAL TEKNOLOJİ» politikası bu istekten, bu temelden kaynaklanmaktadır.

Ulusal bir teknoloji yaratmada, insanlık tarafından üretilen teknolojinin ulusal çıkarlarımıza göre düzenlenmesinde atılacak birinci adım teknik eğitimi rasyonelleştirmede yatmaktadır.

Teknik eğitim kurumlarımızın toplumsal gelişmenin tümüyle kalmış bu günkü yapısına bakarsak mevcudu düzeltmenin olanaksızlığını açıkça görüyoruz. Şantiye kavramından habersiz inşaat mühendisi, fabrikayı sinemalarda gören makina mühendisi v.s. yetiştirme konusunda kürsü bürokratlarının fetvalarıyla biçimlenen eğitim politikaları bu kurumları eski günlerin bile gerisine itmiştir. Teknik eğitim yapan yüksek öğrenim kurumlarımızın tek başarısı yaşadıkları çelişkiden yararlanarak bilinçlenen yurtsever öğrenciler yetiştirmesidir sadece. Ama yöneticilerin böyle bir soruna da katlanamadıklarını görüyoruz. Ne ister bu baylar?... Kendilerine çağdaş ve yurt gerçeklerine uygun bir meslek formasyonu veremiyen bu kurumlarda kaybettikleri zamanı, hiç olmazsa ülke sorunlarını öğrenerek değerlendiren genç insanlara neden tahammül edemezler.

Ve neden görmek istemezler iyi teknik elemanın yurt gerçeklerini de bilmek zorunda olduğunu?...

Bu soruların cevabını belki nesiller arasında bulunan doğal çelişkidedir. Belki yöneticiler kanunların ve kendilerinden yukarıda bulunan bazı güçlüklerin baskısı altındadırlar. Belki de ellerindeki olanaklarla girebilecekleri tek yol budur. Ama her şeye rağmen zaman geçiyor ve biz toplam teknik hizmetlerimizin % 45 ini halâ yabancılara hem de yurt zararına yaptırıyoruz. Bu öyle büyük ve acı bir gerçektir ki tüm mazeretleri siler atar. Ve mazeret sahiplerini sorumluluktan kurtarmaz.

Gözlerimiz büyük teknik eğitim merkezlerimizin kurdukları araştırma labaratuarlarını arıyor. Karşımıza kişisel girişimlerin, kişisel işlerin yaptırıldığı ticari kuruluşlar çıkıyor. Ulusal teknolojimizi geliştirecek bilim adamları ararken yabancı firma müşavirleri ile karşılıyoruz. Hayır sayın baylar. Siz bu öğrencileri cezalandıramazsınız. Çünkü aranızda cezalandırılması gereken kişiler var.

odamızdan

Kocasinan'da Serbest Çalışan Mimar ve Mühendislerle Ortak Toplantı Yapıldı

Geçen sayımızda 13 Mart günü Kocasinan, Güngören ve Yeni Bosna Belediyelerinin kapsadığı alanlarda serbest çalışan üyelerimizle yaptığımız ortak toplantıdan söz etmiştik.

Bu ortak toplantıda dile getirilen (ortak Belge Uygulaması) isteklerini gerçekleştirmek amacıyla bir adım daha atıldı ve 2 Nisan çarşamba günü Kocasinan Belediyesi çevresinde serbest çalışan meslekdaşlarla ortak bir toplantı düzenlendi. Bu bölgede çalışan İnşaat Mühendisleri ve mimarların katıldıkları toplantıya Odamızı temsil etmek üzere İstanbul Şubesi Başkanı Ertuğrul Tığlay ve Şube Genel Sekreteri Tezer Eraslan'la birlikte Yönetim Kurulu üyesi Adnan Atacan ve Hüseyin Doğan da hazır bulundular. Mimarlar Odası İstanbul Şubesinden de Genel Sekreter Yücel Gürsel ve Yönetim Kurulu üyesi Halis Çimen arkadaşlarımız gelmişti. Toplantıyı açan Ertuğrul Tığlay, çevre Belediyelerde mimarlarla birlikte girişilecek bu ilk «Belge Uygulaması»nın önemi üzerine şunları söyledi.

«Önemi hergün biraz daha anlaşılan ve yaygınlaşan Ortak Belge Uygulaması özellikle son 10 yıl içinde büyük gelişme gösteren ve gelecekteki kentin asıl yerleşme merkezlerini oluşturacak olan bu bölgeler için büyük önem taşıyor. Bu aslında meslekî denetime sağlık getiren bir düzen olma durumundadır.»

«Teknik hizmet üretenler, toplumdaki saygın yerlerini sağlıklı ve düzenli bir şekilde almak zorundadırlar. Oysa kendi kendine gelişen şartlar ve sermayenin sağladığı piyasa düzeni mesleğimizin dejenere olmasına, kanunun zarar görmesine ve haksız, yanlış bir rekabet dolayısile üyelerin mağdur duruma düşmesine yol açmaktadır.»

Daha sonra önemli olan sorunun, birlikteliği sağlamak olduğunu ifade eden Tığlay, bugün berberlik, bakkallık, kasaplık gibi bir çok mesleğin lonca geleneği sürdürerek belirgin fiatlarla iş gördüğü, buna karşılık biz, serbest çalışan teknik elemanların emeklerini pazarlık ve açık indirim konusu yaptıklarını, bunun da dünyanın hiç bir yerinde görülmediğini belirtti. Bir projenin yapımındaki teknik hizmetin belirli olduğunu söyleyen Tığlay: «Az Teknik hizmet ya da çok teknik hizmet ayırımı olmamak gerekir. Belirli bir proje için... dolayısıyla o iş için herkes aynı emeği sarfedecektir. Bu durumda fiat kıran ve rekabetle işi alan arkadaş ya aynı emek için çok düşük fiat verip kendisini istismar etmek durumundadır ya da işi baştan savma eksik ve yanlış yapmaktadır. Bunu önlemek ise burada çalışan arkadaşların birlik ve beraberliği ile uygulamaya geçmeğe bağlıdır« dedi.

Daha sonra ortak Belge Uygulamasının teknik boyutlarını açıklamak üzere Tezer Eraslan söz aldı ve İstanbul Belediyesinde ortak Belge uygulamasına geçildiği anda karşılaşılan durumları anlattı. O zaman elde 63. No.lu Genelgenin bulunmaması bir yana, 12 Mart iktidarınca Oda denetimini kaldıran 60. No.lu genelgenin yürürlükte olduğunu, buna rağmen bir iki üye hariç kitlemizin büyük bir dayanışma içinde protokole uyduğunu ve zor şartlara karşı bu ortak belge düzenine sahip çıktığını belirtti. Buna bakarak, herkesin biribirini tanıma olanağı bulduğu böyle bir çevrede mimar ve inşaat mühendisi arkadaşların ortak belge uygulamasını çok daha kolay ve hemen başlatabileceklerini, artık elimizde Belediyelerin uymak zorunda oldukları bir genelgenin de var olduğunu açıkladı. «Bazı Bölgelerde proje basit bir işlem gibi kalıyor, üyelerimiz geçimlerini daha çok inşaat yaparak sağlıyorlar. Projecilik bu yanlış rekabet yüzünden geçim sağlamaz durumda kalıyor. Oysa Ortak Belge gelişirse hem üyeler arası dayanışma sağlanacak hem de yüklenilen Teknik Uygulama sorumluluklarının karşılığında alınan ücret artacak, arkadaşlar işlerine daha istekli sarılacaklardır,» diyen Eraslan getirilecek olan proje belirli m2 rayiçleriyle teknik emeğin karşılığını alabileceğini belirtti.

Yücel Gürsel de uygulamanın yasal boyutlarından söz açarak odanın üyelerin ekonomik haklarını koruma olanağının TMMOB yasası ile sağlandığını ama asıl önemli olanın 20. yüzyılda kişisel çıkarların toplumsal çıkarlarla birleştirilerek ortak dayanışma halinde savunulması olduğu belirtti.

Yapı üretimiyle ilgili 28 Nisan 1974 tarihli resmi gazetede yayınlanan yönetmelikte projelerin odalar ve belediyelerle ortak denetiminin sağlandığını ve ücretlerin asgarî seviyenin altına inmesinin önlendiğini Gürsel, bu aşamaya varıncaya dek gelişen yasal değişikliklerden sözetti ve imar kanunun tarihi gelişimini açıklayarak 1972 de gerçekleşen ortak meslekî denetim düzeniyle hem üyelerin ekonomik haklarının, hem de yapı üretimindeki kamu yararının korunduğunu ifade etti ve sözlerini şöyle bitirdi: Çıkarlarımız etrafında ortak davranış, ikinci yasamızda: «İçinde bulunduğumuz yasal koşulları bu doğrultuda değerlendirmektir.»

Yeniden söz alan Ertuğrul Tığlay ortak Belge Düzeninin üye ve kamu çıkarları açısından işleyişlerini örnekleriyle açıkladı. Odaların asgarî ücretleri tespit etme yetkisi olduğunu belirterek bunun kontrolunun yöntem ve gereklerini dile getirdi.

Bundan sonra toplantıya katılan İnşaat Mühendisi ve Mimar üyeler söz alarak görüşlerini belirttiler ve çeşitli sorular yönelttiler. Sorunların tartışması bittikten sonra üyelerle odalar arasındaki ilişkileri sağlayacak ve ortak meslekî denetim gerçekleşmesini sağlamak üzere belediyelerle gerekli koordinasyonu yapacak komiteler oluşturuldu.

Bu komitelere şu arkadaşlarımız seçildi:

Yeni Bosna Temsilcileri: Durmuş Türetken, Yusuf Savaş, Osman Nuri, Bingöl, İlhan Koç, Nadir Özal.

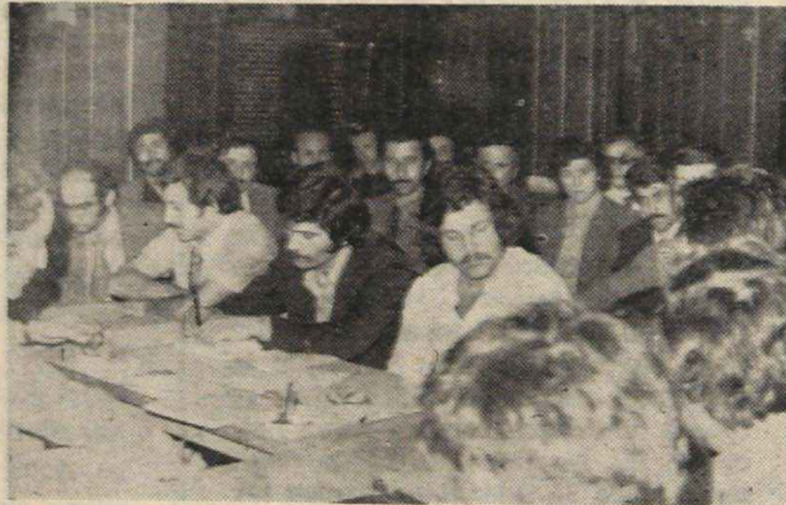
Güngören Temsilcileri: Osman Nuri Özalp, Salih Yaşar, Mehmet Gürbüz, Süleyman Aslan, Çetin Kutupoğlu, Alâeddin Uyanık.

Koca Sinan Temsilcileri: Atif Gülşen, Sıtkı Yılmaz, Melih Sadi Alkan, Erkan Öztürk.

Temsilci seçilen Mimar ve İnşaat Mühendisi arkadaşlarla 9 Nisan Çarşamba günü Mimarlar Odasında bir toplantı yapıldı. Ve uygulamada bölgesel koşullar, rayiçlerin saptanması, özel inşaatlar için farklı durumlar ve Belediyelerle ilişkiler görüşüldü.

Çevre Belediyelerle ilgili olarak atılan bu ilk adımların kısa zamanda olumlu sonuçlara ulaşılacağı umulmaktadır...

Ortak Toplantıdan Görüntüler . . .

Ortak Belge Uygulaması isteklerini gerçekleştirmek üzere Kocasinan Belediyesi çevresinde serbest çalışan meslekdaşlarımızla ortak bir toplantı düzenlendi. Bu bölgede çalışan inşaat mühendisleri ve mimarların katıldığı toplantıya Odamızı temsilen İ.M.O. İst. Şb. Başkanı Ertuğrul Tığlay, Şube Genel Sekreteri Tezer Eraslan, Yönetim Kurulu Üyeleri Adnan Atacan ve Hüseyin Doğan hazır bulundular...

ULUSLARARASI ZEMİN MEKANİĞİ KONFERANSI YAPILDI

31 Mart ve 4 Nisan Maçka Fakültesinde yapılan Uluslararası zemin mekaniği konferansına muhtelif ülkelerden ilgili bilim adamları katılmıştır.

Zeminlerin Mühendislik özellikleri ve davranışı, zeminlerin arazideki davranışına ilişkin tecrübeler, Geoteknikte analit ve tasarlama konularında görüşler belirtilmiştir

Ancak her bilimsel toplantıda olduğu gibi bu konfferansada çok az kimse ilgi göstermiştir

Serbest Meslek Sürekli Komisyonu İlk Toplantısını Yaptı

Yetkiyeri bir tüzükle saptancak olan serbest meslek komisyonu ilk toplantısını 3 Nisan perşembe günü Odamız İstanbul Şubesinde yapmıştır. Bu komisyon haftada bir toplanacak ve yaptığı çalışmaları yönetim kuruluna sunacaktır. Serbest çalışan üyelerimizin genellik arz eden şikâyetlerinin çözümü konusunda öneriler geliştirecek olan bu komisyonun odamız ve serbest çalışan arkadaşlarımız arasındaki ahengi daha da geliştireceği umulmaktadır.

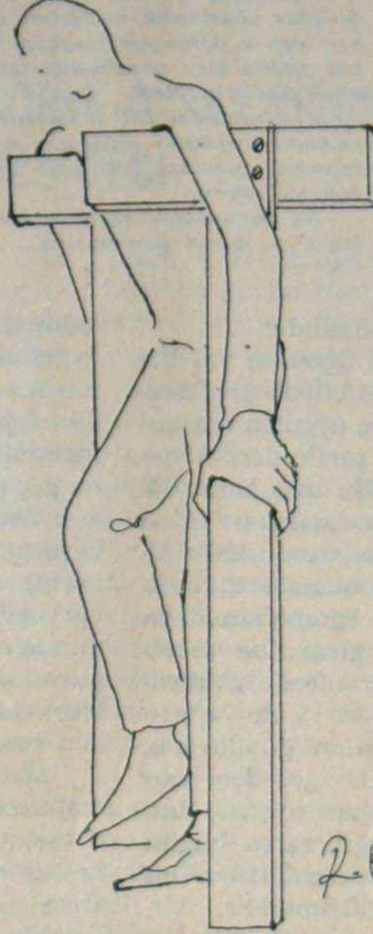
Serbest meslek komisyonu üyeliğine seçilen üyelerimiz şunlardır. Yavuz Terzi, İsmail Çelik, Yusuf Namoğlu, Yaşar Uçay, ve Erdoğan Tuncer'den oluşmaktadır.

Kamu Kesimindeki Teknik Elemanlar Mevcut İşçi Sendikaları İçinde Yer Almalı

İstanbul'da ve İzmir'de Yapılan Sendikalaşma Toplantılarında Sendikalaşma Modeli de Tartışıldı . . .

Geçtiğimiz günlerde İstanbul ve İzmir'de «Sendikalaşma» konusunda toplantılar - paneller düzenledi. Geçen sayımızda da belirttiğimiz gibi bu güncel sorunumuz her gün daha geniş bir ilgiyle ele alınıyor. Bu sayımızda İstanbul'da ve İzmir'de yapılan bu toplantının ayrıntılı özetlerini yayınlıyoruz...

TEKNİK GÜÇ.

İSTANBUL'DA YAPILAN TOPLANTI

TÜTED, Mühendis ve Mimar Odaları İstanbul Koordinasyon Kurulu ve Yüksek Teknikerler Cemiyeti'nin sendikalaşma sorunlarını ve sendikalaşma mücadelesinde izlenecek yolu tartışmak için düzenledikleri toplantı 29 Mart 1975 Cumartesi günü yapıldı. Toplantıyı Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Sekreteri Yavuz Çizmeci yönetti.

TÜTED İstanbul Şubesi Başkanı *Kemal Daysal* toplantının amaçlarını kısaca açıkladıktan sonra teknik eleman sendikalarının teorik temellerine değindi:

«... verimliliği alabildiğine artan kafa emeği, daha yoğun ve sayısal artışla, doğrudan üretim sürecinin içine girmiştir. Beyaz yakalılar olarak tanımlanan teknik adamlar, artık üretim zincirinin bir parçası, artı değer üreten bir parçası olmuşlardır. İşçiler gibi artı değer üreten ve dolayısiyle sömürülen teknik adamların, örgütlenme niteliği de elbette değişecektir. Değişmiştir. Teknik eleman sendikalarının doğuş nedeni bu olsa gerekir.»

Serbest özel sektörde ve kamu kesiminde çalışan teknik elemanların sınıf ilişkileri içindeki yerlerini ve sosyal varlıklarını inceleyen *Kemal Daysal* kamu kesiminde çalışan teknik elemanlar için şu sonuca vardı:

«Bugün kamu kesiminde çalışan teknik personelin çok büyük bir kısmı, burjuva sınıfının çıkarlarına dönük olarak istihdam edilen ücretliler yığınıdır. Yöneticilik, yönlendiricilik, işveren olma vasfı kalmamıştır. Artı değer üreten, dolayısiyle de sömürülen birer ücretli personeldir. Bu açmazdan kurtulmak için yapılması gereken tek yol kalmıştır. Sendikal örgütlerini kurarak kendisini daha az sömürtmek ve demokratik görevlerini yerine getirerek halkın çıkarları doğrultusunda çalışmak. Görülüyor ki kamu kesiminde çalışan teknik elemanların da sendikal haklara kavuşma için mücadele vermesinden başka çıkar yolu kalmamıştır.»

Gittikçe artan hayat pahalılığı karşısında açmazdan kurtulmanın tek yolunun sendikal haklara kavuşmak için mücadele olduğunu söyleyen Daysal TÜTED'in önündeki görevleri özetledi:

«Bu mücadelenin verilmesinde, TÜTED'e büyük görevler düşüyor. Bu görevini verine getirebilmek için TÜTED, isyerleri sevivesinde temsilcilikler kuracaktır. Teknik elemanların en bilinçli unsurları olarak bu temsilciliklerde görev yüklenmeliyiz. T.M.M.O.B. tekniker ve teknisyen temsilcileriyle koordineli çalışmalar yaparak, teknik elemanların tabandaki birliğini sağlamalı, bu birliği sendikal hakların kotarılması doğrultusunda mücadeleye yönlendirmeliyiz.

Yüksek Teknikerler Cemiyeti Başkanı *Cihan Hamsici* teknik elemanların birliği üzerinde durdu.

«Meslek örgütleri dün çıkar güçlerinin elindeydi, yaptıkları iki şey vardı. Bir, proje vize edip sözüm ona mesleğin gerektiği gibi uygulanmasına çalışırlardı, iki, yayın organlarında sermaye sınıfının çıkarlarını savunurlardı. Bugün yurtsever arkadaşların yönetiminde olan meslek odalarında çalışmaların birincisi aynı şekilde devam ediyor. Hatta uygulamalardan bir sonuç alınmadığı gerekçesiyle meslek odaları bütün güçleriyle sistemin iyileştirilmesi için çalışıyorlar. Bugünkü çarpık düzen içinde hangi sistem getirilirse getirilsin bu soruna çözüm getirilemez» diyen *Hamsici*, teknik elemanların birliğini sağlamaya yönelik bir çalışmanın gerekli olduğunu öne sürdü. *Hamsici* TÜTED'in lâfta bir örgüt olmasına karşı olduklarını, bir meslek odasının veya cemiyetin kuyruğuna takılmasını istemediklerini, bağımsız ve tüm teknik elemanların sorunları ile ilgilenecek güçlü bir örgütten yana olduklarını bildirdi. «Birlikten yanaysak bütün meslek odaları imkânları ölçüsünde katkıda bulunsunlar, bakalım TÜTED o zaman lâfta mı kalıyor?» diye soran *Hamsici* bövlece sendikal mücadelenin daha da güçleneceğini ileri sürdü.

«Biz bu birliğin bir an önce etkili bir örgüt şekline dönüşmesinden yanayız. Bu örgüt emekleriyle üretime katılan tüm teknik elemanların en büyük ve en güçlü örgütü olmalıdır. 15000 teknikerin çalışan sınıflar çıkarına haklı istekleri 13-14000 teknisyenin perişanlığı, bugün okullarını bitiren sanat enstitüsü ve liseli teknik eleman niteliği olan arkadaşlarımızın sorunları tüm mimar ve mühendis arkadaşlarımızın ekonomik ve mesleki sorunları ve diğer meslek insanlarımızın sorunları bu doğrultudaki bir örgütün içinde çözüm bulacaktır. Örgüt, tüm teknik elemanların birleştiği teknik elemanlar birliği veya sendikası şeklinde olmalıdır.

(Devamı sekizinci sayfada)

İZMİR'DE YAPILAN TOPLANTI

TÜTED, Mühendis ve Mimar Odalarının İzmir Şubeleri ve Yapı Teknisyenleri Derneğinin ortaklaşa düzenledikleri Sendikalaşma Forumu 4 Nisan Cumartesi günü İzmir'de Fuar'daki Belediye Meclisi salonunda yapıldı. Büyük bir kalabalığın izlediği Forum'dan bir gün önce bu kuruluşlar kamuoyuna bir açıklamada bulundular. Sendikalaşma mücadelemizi yansıtan bu basın bildirisi aynen şöyleydi:

BASIN BÜLTENİ

Emperyalizmin yarı-sömürgesi durumunda olan ülkemizde tüm çalışanlar gibi, Teknik Elemanlar da Ekonomik ve Demokratik Hakları için mücadele vermektedirler. Halkımızın çağ dışı bir gerilik

(Devamı sekizinci sayfada)

ÇUKUR ÇUKUR İSTANBUL

ERDEM TEKİN

Hangi caddeye, hangi sokağa girseniz, ki bir çoğuna da giremezsiniz, bir çamur deryası ve suni kazı tepeleri ile karşılaşırsınız. Her tarafta bir karışıklık, bir faaliyet. Bütün İstanbul köstebek yuvasına dönmüş harıl harıl kazılıyor.

İstanbul'un bir çok semti kanalizasyona kavuşmak üzeredir. Halen pek çok sokakta kanalizasyon büzleri döşenmekte yollar kazılmaktadır.

Hevenk hevenk direklere asılı telefon kabloları da artık yerin altında döşenen bir şebeke halinde çalışacağından P.T.T.'ciler de birçok mahallenin altını üstüne getirmektedirler. Terkos'tan döşenen yeni boru hattı ve Ömerli Barajı'nın faaliyete geçmesi ile şehrin pek çok semtine daha su verme olanağı arttığından sucular da pek çok semte boru döşüyorlar. Onlar da kazmalar ellerinde kazılmamış köşe bırakmıyorlar. Elektrikçiler desen yeni monte edilen veya yerleri değişen trafolar nedeni ile kazıyorlar. Havagazcılar da...

Mehmet Akif'in:

«Hani çoktan gömülen kaldırımın hortlayarak
gel diyen taşları kurtarmasa, insan batacak»

dizelerini hatırlıyoruz. Şehir gelişecek ise pek tabii kazacaklar kazacaklar ama, bu iş daha plânlı daha proğramlı yapılamaz mı?

Bir idare kalkıyor yolların altını üstüne getiriyor, on beş gün bir ay milleti tedirgin ettikten sonra boruları döşeyip üzerini örtüyor. Millet daha rahat etmeden, iki hafta olmadan bakıyorsunuz gene kazıya başlıyorlar.

— «Yahu daha yeni örtmüştünüz. Bu kazı neyin nesi?»

— «Efendim o kanalizasyon imiş. Biz su borusu döşüyoruz.»

Aradan bir ay geçiyor. Hayda bir kazı daha bu seferki de telefon için kazılıyor.

Bazen beş senedir asfaltlanmamış bir yere, çukur çukur olmuş bir caddeye çevrenin baskısı veya bir başka nedenle gıcır gıcır bir asfalt döküldükten sonra geliyor kazmacılar.

— «Hemşehrim asfaltı daha yeni dökmüşlerdi.»

— «Efendim havagazı şebekesini yeniliyoruz.»

Ayrıca bu işleri kontrol edenler sürveyan seviyesindeki adamlar. Bazen 60 lık büz yerine 30 luk döşeniyor yanlışlıkla. Üstü örtüldükten sonra farkına varılıyor. Haydi sana yeni bir kazı daha.

Kazılan yer üstünkörü dolduruluyor. İyi sıkıştırılmıyor. Kanalın olduğu yerde çökmeler hasıl oluyor. Bordür kenarından gelen yağmur suları sıkışmayan dolgunun içinden yola sızıyor. Yolda şişmeler, bozulmalar hasıl oluyor.

Kayıplar çok çok fazla. Bunları sıralayıp maliyet hesabı yaparsanız ve bunu bütün İstanbul'a integre edip, Türkiye çapında düşünürseniz bizim gibi her kuruşu hesaplayarak harcama durumunda olan bir memlekette çok fazla bir israf olduğunu görürsünüz. Bozulan yolun maliyeti, bozulan asfaltın maliyeti, çöken dolgunun tekrar sıkıştırma maliyeti. Aynı yerdeki hafriyatın üç dört defa tekrarından gelen lüzumsuz harcamalar. Yolların bozuk trafiğinden gelen kayıplar ve de moral ;öküntüsü.

Ne yapılabilir?: Bizim önerimiz bir «Alt Yapı Müdürlüğü» veya genel müdürlüğü kurulmasıdır. (Böyle bir müdürlükle beraber gelecek bürokrasi asgaride tutulmalıdır). Bütün idareler, koordinasyon mühendisleri kanalı ile o yıl ön gördükleri hafriyatları alt yapı müdürlüğüne getirmeli. Alt yapı müdürlüğünde o yıl yapılacak işler programlanmalı ve bir kazı yapıldığı vakit iki üç idarenin birden ihtiyacına cevap vermelidir. Asfalt yapılacak yollar da gene bu müdürlük ile istişare edildikten sonra asfaltlanmalıdır.

İkinci bir husus, şehrin ana arterleri altına, içinden bütün şebekelerin geçebileceği boz'lar, galeriler yapılmasıdır. Ana caddelerin sıkışık kazılmasından vazgeçilmelidir. Çok pahalı görünen galeri aslında sık sık yapılan kazılardan çok daha ucuzdur.

Demokratik Üniversite ve Yönetmenlikler

— AÇIK OTURUMU —

7 nisan 1975 pazartesi günü İ.T.Ü. Maçka Maden Fakültesi Mustafa Kemal Anfisinde öğrenci temsilcilerinin düzenlediği «DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE ve YÖNETMELİKLER» konulu bir açık oturum yapıldı.

Açık oturuma Mimarlık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Doğan KUBAN, İnşaat Mühendisleri Odası İst. Şb. Başkanı Ertuğrul TIĞLAY, eski İTÜÖB Başkanı ve Odamız üyesi Harun KARADENİZ, Gazeteci Şükran KETENCİ, Mimarlar Odası İst. Şb. Genel Sekreteri Yücel GÜRSEL, Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu üyesi ve eski İTÜMMF Öğrenci Birliği Başkanı Ersin KAYA, İnşaat Fakültesi Öğrencisi Oktay ÖĞÜNÇ ve Mimarlık Fakültesi öğrencisi Ahmet MURADOĞLU katıldı.

Duvarlarda şu sloganlar göz çarpıyordu :

«Atılan arkadaşları aramızda görmek istiyoruz.»

«Son sınıftan belge olur mu?»

«Kürsü despotizmine son!»

«Yemek 5 lira, Burs 500 lira.»

«İTÜ'de 185 kişiyi katlettiler.»

«Sorumlu, üniversite yöneticileridir.»

İlk olarak söz alan ve öğrenciler adına konuşan A. Muradoğlu özellikle yönetmelik maddeleri üzerinde durdu ve İTÜ'de 1969'dan beri daima öğrenciler aleyhine ağırlaştırılarak getirilen ve 1974'de son şeklini alan yönetmeliği tamamen anti-demokratik bir baskı aracı olarak niteledi.

A. Muradoğlu İTÜ Yönetmeliğinin 22. maddesinin bir «öğrenci harcama makinası» olduğunu, aslında bu maddenin 1971-74 siyasi rejiminde çıkarılan 1750 sayılı Üniversiteler Yasasına bile aykırı olduğunu belirtti.

Bu konuşmanın ayrıntılı bir özetini istekleri aydınlatması bakımından aynen yayınlıyoruz :

AHMET MURADOĞLU'NUN KONUŞMASI

1974 yönetmeliği, 1967'den bu yana yapılan parça parça anti-demokratik uygulamaları ve öğretimi zorlaştırıcı bütün girişimleri benliğinde toplamış ve kendisinden önceki yönetmelikleri iptal etmiştir.

adde 14 bütün derslerin süresi 1 yarı yıldır, diyerek, süresi iki yarı yıl olan bir takım derslerin ikiye bölünmesine sebeb olmuş ve öğretim bu uygulama ile suni olarak ağırlaştırılmıştır. Çünkü bu uygulama ile ders sayısı Kimya Fakültesinde 32 dersten 48 derse Makina Fakültesinde 51, Elektrik Fakültesinde 49, İnşaat Fakültesinde 67, Mimarlık Fakültesinde 66, Maden Fakültesinde 69 derse çıkmıştır. Bu uygulama durdurulmalıdır.

Madde 15 1974 öğrenim yılı başında akademilerin büyük protestolarına sebeb olan ve uygulanmasının önüne geçilen ön şartlı ders sistemini getirmiştir. Bu uygulama öğrencilerin sömestr başından itibaren devre kaybetmelerine sebeb olmakta zaten büyük olanaksızlıklarla öğretimini yürüten öğrencinin daha yük bir çıkmaza girmesine sebeb olmaktadır. Akademilerde kaldırılmalıdır. Yine Madde 15 de belirtilen gece öğrencilerinin gündüzden, gündüz öğrencilerinin geceden ders alamazlar şartı kaldırılmıştır. Hatta kaldırılmalı değil, zaten bugün gayri resmi olarak sürdürülen bu uygulama resmileştirilmelidir.

Gece öğrencilerinin fakülte işlemlerinin gündüz yapılması zorunluluğu kaldırılmalı ve öğrenci büroları gece öğretimi suresince de açık tutulmalıdır, ders alabilme sınırı kaldırılmalıdır. Zaten bugün pek uygulanmayan bu uygulama öğrencinin sene kaybına sebeb teşkil ettiği gibi öğrenciyi başarısızlığa sevk etmektedir. Çünkü sene kaybının önüne geçmek isteyen öğrenci bu sınırı aşar saatle ve bu derslerine gerekli başarıyı verememektedir. Eğer yukarıda belirttiğimiz gündüz ve gece öğrencilerinin birbirlerinin öğretiminden ders alması uygulama konursa bu başarısızlığın önüne geçilecek hem de bu sınır kendiliğinden ortadan kalkmış olacaktır.

Madde 18 yıl için bilgi yoklamalarını yani vize imtihanlarını getirmekte ve bunların sömestri sonrası imtihanlarında % 25 ile % 50 arası etkilenmesi sağlanmaktadır. Üstelik öyle bir sağlamki sadece menfi yönde bir etkileme sözkonusu olmaktadır. Örneğin sömestr içi bir dersten (100 üzerinden) bir puan

(Devamı Sayfa 11'de)

2. Öğretim Üyesinin Görüşü

Demokratik üniversite, öğrencinin yönetime katılması, öğrenim yönetmeliği ve disiplin yönetmeliği hakkında Odamız üyesi olan öğretim üyelerinin de görüşlerini almak istedik. Bir kısmı ile görüşme olanağı bulamadık. Görüşebildiğimiz öğretim üyelerinden bazıları da görüşlerinin yayınlanmasını istemediklerini belirttiler.

Görüş belirten iki öğretim üyesinden İnş. Yük. Müh. Prof. Orhan Ünsaç ve Asistan M. Ali Erguvanlı şunlar ısöylediler :

PROF. ORHAN ÜNSAÇ

«İ.T.Ü. İnşaat Fakültesi Tatbiki Mekanik ve Mukavemet Kürsüsü»

«Hocanın, topluma eğitilmiş eleman kazandırabilmesi amaç edinilmelidir. Sınavlarda prensiplere ait temel sorular sorularak öğrenciye çalışma azmi verebilmelidir. Sağlam bir eğitim, tutarlı bir eğitim felsefesi ve psikolojisi ile gerçekleştirilebilir. Amaç giyotinle boyun kesmek değil eğitimin çağdaşlaşması olmalıdır. Öğretimde önemli olan malzeme ve insandır. Öğretim üyelerinin öğrenci yetiştirmesi topluma yararlı olmaya yönelik bulunmalıdır.

Özrencinin yönetime katılması, öğrenci temsilcilerinin gerçekten temsil nitelikleri sağlanmak şartıyla uygun olur kanısındayım. Öğretim üyelerinin öğrenciyle sürekli diyalog kurmaları gerekir. Bunun yanında kitaplıklar da geliştirilmeli, öğrencinin çeşitli alanda bilgilerini arttıracak dernekler oluşturulmalıdır.

Eğitimde kısıtlayıcı ve korkutucu yöntemlerin uygulanması sakıncalıdır. Korku ve kısıtlama ile değil, inandırarak, gönül hoşluğu ile disiplinin kabul ettirilmesi sağlanabilir. Öğrenciler de yönetmelikleri tartışıp görüş oluşturabilmelidirler.

6 hak benim kişisel görüşüme göre fazladır. 2 hak uygundur. Ama bu eğitim sistemi için değil söylediklerim. Bütün imkânların yaratılabileceği bir eğitim için. Bu eğitim düzeninde bazen 6 hak bile az geliyor denebilir.

Derslerin üniform bir şekilde dağılabilmesi için bazı bölünmeler yapılmalı ve kütüphane çalışmasına uygun bir program sağlanmalıdır.»

ASİST. ÂLİ ERGUVANLI

«İ.T.Ü. Müh. Mim. Fak. Geoteknik Asistanı İnşaat Yük, Müh,»

«*Öğrenim yönetmelizi ve 22. madde, öğrencinin yönetime katılması ve Çağdaş - Demokratik Üniversite ve disiplin yönetmeliği*» hakkında düşüncelerim;

— Öğrenim bilincine varmış öğrencilerin, öğretme gayesi ile çalışan hocaların ve yüksek öğrenime uygun koşulların bulunduğu bir sistemde, 22. maddenin bir problem çıkartmayacağı kanısındayım. Bir dersi üç veya dört hakta başaramayan bir öğrencinin sorunu, 22. madde'de değil, tüm öğretim sisteminde aranmalıdır.

22. Maddenin bir araç olduğu, amaç'ın ise daha geniş kapsamlı sorunların hâl edilmesi gerekliliği olduğu kanısındayım.

— Farklı yapılara sahip ve heterojen toplumlarda, «eşitlik» ve «çağdaşlık» çok göresel kavramlar, «demokrasi» ise çoğu kez yanlış anlaşılan bir tanım olmaktadır. Öğrencinin yönetime katılması veya asistanların, öğretim yardımcılarının üniversite yönetiminde sözü bulunması hususunda, «Senato — Fakülte Kurulu — Yönetim Kurulu — Öğretim Üyesi — Öğrenci» arasında işlenen bir diyalog bulunmadıkça, bireysel çaba ve tek oyların etkinliği geçerli olmamaktadır. Ancak bu diyalog olgunluğunun oluştuğu ortamlarda, öğrencinin katkısı yapıcı olabilir. Dolayısıyle bugünkü ortamda, öğrencinin yönetime katılması bir araç olarak düşünülmeli, «amaç» ise her anlamda çağdaş bir üniversite ve ortamı oluşturmak olmalıdır.

Bugünkü üniversite ortamında, «göresel» kavramlar hakkında «mutlak» değerlere varmak yanıltıcı olabilir.»

PROF. DOĞAN KUBAN KONUŞUYOR

Öğrencilerle sürekli olarak diyalog kurmanın gerekliliğine inandığı için açık oturuma katıldığını ifade eden Prof. Doğan KUBAN, yönetmeliklerin aslında kanunla ilgili olduğunu, kanunlarında düzenle bağlantılı olduğunu belirterek düzen tartışmalarının ise çok geniş kapsamlı bir konu olduğunu, bu nedenle konuşmasında konu dışına çıkmak istemediğini belirtti.

Yönetmelik konusundaki fikirlerini açıkça ifade edeceğini söyleyen Prof. KUBAN bu fikirlerinin yalnız kendisini bağlayacağını, çünkü herkesin kendisi gibi düşünmeyeceğini özellikle vurguladı. Prof. KUBAN, ders sayısının fazla olduğunu kendisinin de kabul ettiğini, aynı isimli derslerin ikiye üçe bölünmesine karşı olduğunu fakat birbiri ile ilişkisi olmayan derslerin tek sömestrde okutulabileceğini beyan etti.

Öğrencilere verilen 6 sınav hakkının normal, hatta fazla olduğuna inandığını o hakka rağmen bu kadar çok sayıda öğrencinin okuldan atıldığına gerçekten şaştığını belirten Prof. KUBAN, herşeye rağmen 6 hakkın da bazen haksız uygulamalara yol açabildiğini, örneğin Mimarlık Fakültesinden öğrenim durumu normal olan bazı öğrencilerin Matematik dersi yüzünden ilişkileri kesildiğini ifade etti.

Demokratik Üniversite konusuna da değinen Prof. KUBAN, Demokratik Üniversite'nin ancak demokratik bir düzende gerçekleşebileceğini vurguladı.

Tutarlı Bi
Demokrati

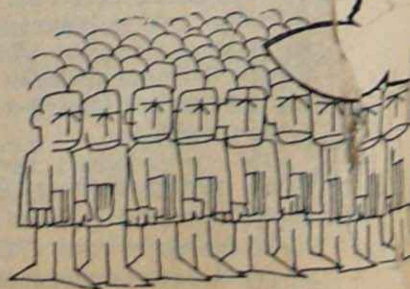
ERTUĞRU
KONU

Odamız İstanbul Şubesi Başka nı Ertuğrul Tığlay konuşmasın başlarken, Prof. Doğan KUBAN'ı yönetmelikler çerçevesinde kon şulması ve konuyu dağıtmamak içi düzen tartışmasına geçilmemesi ön risine uymanın olanaksız olduğun ve egemen sınıfların çizmek istedi öğrenci tipini vurgulayabilmek iç sorunun ister istemez düzen tartı masına dönüşmek zorunda olduğu nu belirtti. Ve daha sonra şunlar ekledi.

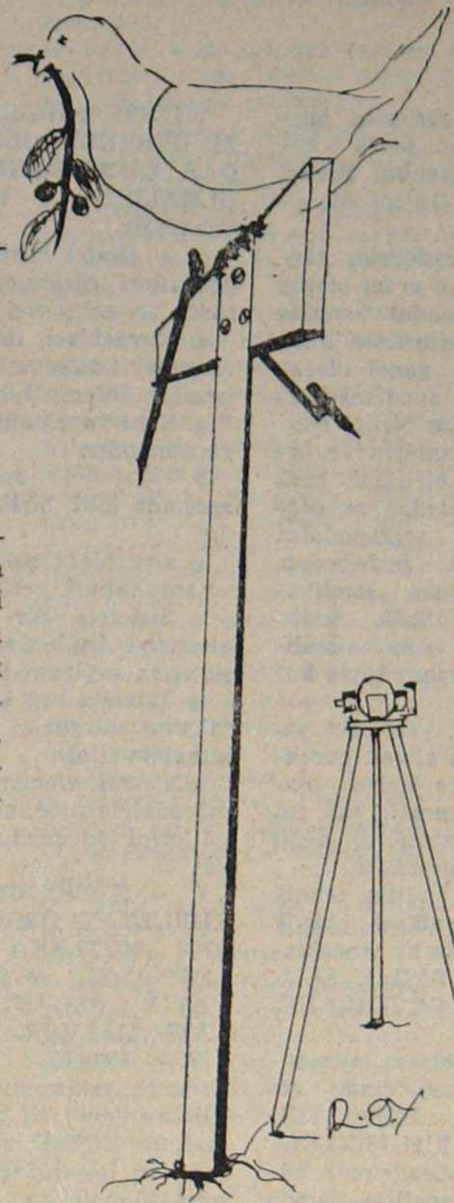
«Anadolu'nun dört bir yanında gelerek büyük kentlerde üniversite ortamına uyma mücadelesi yapan öğrenciler için elbette düzenin yarattığı sorunlar ön plâna çıkacaktır.

«Halka karşı devlet» anlayışının üniversitelerde «Öğrenciye karşı yönetim» olarak yansıdığını belirten TIĞLAY konuşmasına devamla «Bu yüzyıllardır süren sınıflı toplumun yapısıdır. Bu kitle ile bütünleşme olayını, sömürü ve emparyalizm mücadelenin içinden yetişecek gerçek öğretim kadroları sağlayabilecektir. Gerçek çözüm halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin gerçekleşmesiyle oluşabilir.

«Kapitalist düzenin çarkına giren kişilerin bilgilenme faaliyetini yeterince yerine getiremedikleri için çağın gerisinde kaldıklarını ifade eden TIĞLAY, bu yüzden bu kişilerin bilinçlenmeye açık olan öğren

Teknik Eğitim İçin Bir Üniversite Gerekir...

...ĞLAY'IN ...ASI

...rin bilgilenme çabalarının karşı-...da yer aldıklarını belirtti.

«Demokratik Üniversite» müca-...lesinin disiplinli, düzenli ve ör-...tlü bir tavırla anarşiye yer veril-...den yürütülmesini öneren Ertuğ-...l TIĞLAY, ülkemizde bugün üni-...rsitenin, bir burjuva üniversite ...zeni içinde bile olamayacak kadar ...ride ve halkın, ülkenin çıkarlarına ...s bir doğrultuda yer aldığını ifa-... etti.

Bugün «Demokratik Üniversite» ...cadelesi veren öğrencilerin, yarın ...zun oldukları zaman yeni sorun-...la da karşılaşacaklarını, bu so-...ların başında da istihdam ve ...nik elemanların sendikalaşma so-...unun geldiğini vurgulayan Oda-...z Şube başkanı, «Demokratik ...iversite» isteğinden kaynaklanan ...cadelenin, teknik elemanların ...onomik - demokratik, mesleki mü-...delesiyle aynı yönde olduğunu da ...lerine ekledi.

ÖĞRENCİLER ADINA OKTAY ÖĞÜNÇ SÖZ ALDI

Öğrenciler adına konuşan Oktay ÖĞÜNÇ, özetle şunları söylemiştir. Öncelikle açık oturuma çağırıldığı halde gelmeyen Sayın MMF Dekanının toplantımızın amacını yanlış değerlendirmesinden duyduğumuz üzüntüyü belirtmek isterim. Sayın Dekan üniversitemizin sorunlarını sergilemek ve ortak görüşlerin gerçekliğinde birleşmek iyi niyetiyle uygar insanlara özgü sorun çözümleme yöntemi olarak gördüğümüz açık oturumuza katılmama gerekçesini şöyle açıklamıştır: «Sizin iyi güzel konuşmacılarınız vardır. Gelirsek mat oluruz. Ben gelip te o kadar kişi arasında rezil olmam»

«Biz öğrencilerin sorunlarını öğrenciyle yüz yüze olmak yerine kapalı kapılar ardında çözümlemeyi yeğleyen bu anlayışı bir zaaf olarak saptanması amacıyla burada toplanan geniş öğrenci kitlesini ve yurtsever, çağdaş öğretim üyelerini görmekten kıvanç duyuyoruz.»

İ.T.Ü'de bir disiplin yönetmeliği vardır. Pratik bakımdan demokratik güçlerin tepkisi bunu kolay uygulatmamaktadır. Zaten öğrenim ve sınav yönetmenliklerindeki ceza hükümleri de bu boşluğun karşısında bir tedbirdir. Böylelikle kişilikleri gözönüne alınarak öğrenci kıyımı gerçekleştirilebilmektedir. Pratik bakımdan disiplin yönetmenliği uygulanamaz derken 2. maddenin 1. şıkının c bendini örneklemek olasılıdır. Sözkonusu maddede öğrencilerin öğretim üyelerine ayrılan yerlerde oturmaması gerekmektedir. Zaten toplantılarımıza gelmiyorlar ki onların yerine oturabilelim. Disiplin yönetmenliğinin lehine söylenecek bir söz yoktur ki madde madde eleştirmekte bir yarar olsun. Ancak bir bütün olarak öğrenciyi yurt sorunlarından uzakta tutmaya ve hatta muhbirliğe teşvik ettiği, Anayasamızın 20. maddesine Demoklesin Kılıcı gibi hala yürürlükte olduğunu belirtmeden geçemiyeceğim.»

«Deniliyor ki Üniversitemizin yöneticileri yönetmelikleri savunurken özellikle «bir dersin 6 hakta rahatça verilebileceğinden ve atılmaların yığılmaları önleyici tedbir olduğundan» dem vuruyorlar. Gerçek şudur. Hiç bir öğrenci bir dersten sorunları nedeniyle ilk yıllarda 6 hak kullanamamakta, bu ileriki yılların derslerinde de zincirleme bir aksaklık doğurmaktadır. Bize saklı olmayan bu 6 hak yerine kitap, burs, yurt, yemek ve benzeri sorun-

(Devamı Sayfa 11'de)

ŞÜKRAN KETENCİ'NİN GÖRÜŞLERİ

Konuşmasına bir gazetecilik ...sıyla başlayan Ketenci, şunları ...ledi: «Benim gazetedeki ilk rö-...tajım 1966'da yayınlanan (Üni-...sitelerde Yıllananlar) idi. O zaman görüştüğüm öğretim üyeleri, öğrenci yığılmasını önlemek için yönetmeliklerde sınırlamaların getirilmesini öngörüyorlardı. Ama sorun yalnızca kapıdaki yığılmayı böyle görünüşte çözmüş görünüp sonra 2000 öğrencinin 1500'ünü eleyerek çözümlenmez. Sosyal - Ekonomik - Kültürel temellerine inmek gerekir. Sorumsuzluk gelişen sosyal patlamalara yol açmaktadır.»

«Hukuk Fakültesinde, geçmiş yıllarda siyasal iktidarın isteği ile iki misli öğrenci alındı. Sonra ikinci sınıfta uygulanan bir barajda 400 öğrenci belge aldı. İlk boykot ta bu olayla başladı. 1968 de oluşan olayların etkisiyle öğrensi isteklerine nispeten uygun demokratik isteklere yakın üniversite kanun tasarıları hazırlandı. Ama bunlar rafa kaldırıldı ve özellikle 12 Mart'tan sonra tamtersi tasarılar geliştirildi.»

1968 olaylarındaki gerçekten demokratik üniversite isteğini yansıtan şu maddelerdir:

1 — Özel okulların devletleştirilmesi

2 — Öğrencinin Yönetime katılması

3 — Tam gün (Full - Time) çalışma.

ve bunlar kırpılıp kısaltılmış biçimde de olsa yasalaştı. Ama sonra tamamen değişti.

«Öğrencilerin gösterdiği tepkilerin sorumlusu demokratik üniversite» isteğine yan çizen yöneticilerdir.

SORUNLARI ...URUYORUZ !

SÖZ SIRASI HARUN KARADENİZ'de

«Biz Üniversiteye geldiğimizde uslu, süklüm püklüm gençlerdik. «Üniversitede adalet» değilse bile «mantık» var sanıyorduk. Ama kısa zamanda görüşümüz değişti.

Okula girdiğimiz 1962 yılından beri yönetmelik değişikliklerinden mağdur olduk. 1963 -64 döneminde barajda 1 yıl kaybettik. 235 öğrencinin 1 yılı yandı. Bunun 85 i Fizik dersinden takılmıştı. Tek tek görüştüğümüz hocalarımız bize hak verdiler ama daha sonra da yönetim kurullarında ve senatoda oybirliği ile aleyhimize karar aldılar 235 kişinin birer yılı, yani 235 yıl gitti. Ortalama insan ömrünü 60yıl alırsak 4 kişiyi öldürmeye eşdeğer bir işlem yapılmış oldu.

«Yurtlarda 8 kişi havasız bir odada yatarken, saçaklarındaki havalandırma bacalarını çamlık araziye yapılacak köşeleri, bahçelerdeki havuzların renklerini ve içindeki balık sayılarını bilim (1) diye öğreniyorduk. Daha sonra bazı plânlamacılar milli gelirden, sosyal konutlardan, gecekondulardan, yabancı sermayelerden söz ettiler. Gözümüz biraz açıldı. Ama bu plâncılar da günün iktidarı tarafından kaydırıldılar.»

«Bizim Üniversitemiz toplumdan kopmuştur. Toplumun arkasından bile gidememektedir. Bu üniversite yurdun ve halkın sorunlarını kendine dert edinebilseydi böyle olmazdı.»

«Burjuvazinin plânlamasını bile yapamamaktadır. Üniversite üretiminin tamamen dışındadır.

Bizde 200 yıl önce icadedilen Triod Lâmba üretilemiyor ama Alman triod lâmbası ile Amerikan transistörünü Fransız teli ile bağlayıp nasıl radyo yapılacağını öğretilebiliyor.»

«Sanayi devrimini yapan Batı, kendi üniversitesini de bu yönde biçimlendirmiştir. Bizim sanayimizde Türkiye'nin kendi olanakları içinde kendi ihtiyacına yönelik bağımsız

(Devamı Sayfa 11'de)

İTÜ İNŞAAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİ TEMSİLCİSİ FERHAT CEYLÂN'IN GÖRÜŞÜ :

Halen ülkemizde halkımıza karşı oynanmak istenen faşist oyunlar; ondan soyutlanamıyan, üniversite gençliğine karşı da uygulanmak istenmektedir. Faşizme karşı daima yurtsever ve devrimci olan İ.T.Ü. gençliği de Üniversitesindeki bu oyunlara dur deme zamanının geldiğini bilmektedir ve sorunlarının bilincindedir.

Yurt sorunu, kredi ve burs sorunu, yemek sorunu ve hepsine bağlı olarak bunlara eklenen ülke sorunlarının altında ezilen öğrenci kitlesine anti demokratik yönetmelikler çelme takmaktadır. Bizler öğrenci kıyımı ve robot mühendis yetiştirme aygıtı olan

(Devamı 11'de)

İstanbul'da Yapılan Sendikalaşma Toplantısı

(Baş tarafı beşinci sayfada)

lıdır,» diyerek sözlerini bitiren *Hamsici*'den sonra Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Sekreteri *Yücel Gürsel* söz aldı:

«Sendikal mücadelede, güçlü bir örgütlenme aracı olarak geliştirilecek model temelde iki sorunu çözebilmelidir. Bunlardan birincisi genel olarak tüm çalışanların sendikal hakları mücadelesinin birliği içinde, teknik elemanların ve örgütlerinin fiili birliğini, kadrolar, mali olanaklar ve işleyiş açısından sağlamalıdır. İkincisi model, hedeflenen, doğruluğu saptanan sendikalaşma biçimine dönük örgütlenme şemasını esas almalıdır. Modelin esasları şöyle konabilir:

1 — Üretimi, yani işin yapıldığı yeri esas almak gereklidir. Örgütlenme birimi olarak işyerleri alınmalı, tali çelişkiler üst organlarda değil kaynağında çözülmelidir.

2 — Model bütün teknik elemanları «Örgütsel birlik halinde» fiili olarak kucaklamalıdır. Soyut BİRLİK SEMBOLİK BİRLİK GEÇERLİ DEĞİLDİR.

● Tüm çalışanların mücadelesi ile dayanışma içinde olmalıdır. TÖB - DER - MEMURLAR - TARIM İŞÇİLERİ.

3 — Model mücadelenin bütünlüğü ve genelliği içinde mevzii başarılara, somut hedeflerin kazanılmasına açık ve destekleyici olmalıdır.

Azami ve asgari programın dengelenmesi şarttır.

YETERİ KADAR MERKEZİ, GEREKLİ OLDUĞU KADAR ADEMİ MERKEZİYETCİ OLMALIDIR. İNİSİYATİF önemlidir.

4 — Model örgütler arası çelişkileri çözümleyici, birleştirici ve geliştirici olmalıdır.

● Kaynakları, insan gücünü rasyonel kullanmalı tekrar ve israflar önlenmelidir.

● Yeni ve dinamik kadrolar yaratmalıdır.

5 — Model üst organlar arasında fiili birliği kurmalıdır.

● Organlara çok açık yetki ve sorumluluk getirmeli.

● Sistemli bir denetleme, eleştiriye bağlı destek ve dayanışma sağlanmalıdır.

● Tabanla bağ kurulmalı ve tabanın eleştirisi ve önerileri alınabilmelidir.

● Teknik elemanlar günlük mücadelelerinde, arkasında örgütlerini ve gücünü duymalıdır.

6 — II. TEKNİK ELEMAN KURULTAYI ÖRGÜTSEL BİRLİĞİ MUTLAKA GERÇEKLEŞTİRMELİ ve GÜÇLÜ BİR YAYIN ORGANINI TEŞKİLÂTLAMALIDIR.

7 — MODEL: Mekanik ve Şematik yaklaşımın ötesinde Fiili ve Federatif bir organ olmalıdır: TÜTED'in kuruluş şeması ve işlevi değiştirilip dönüştürülmelidir.»

TÜTED Başkanı ve II. Teknik Eleman Kurultayı yürütücüsü *Osman Aybers* II. Teknik Eleman Kurultayı Tertip Komitesinin kurultayın sendikalaşma mücadelesi doğrultusunda somut eylem kararları alması gerektiği görüşünde olduğunu söyledikten sonra sermayenin çalışanları yapay bölünmeleri uğratmak çabasında olduğunu, çalışanların birliğinin sağlanmasının en önde gelen mesele olduğunu ve teknik elemanların sendikalaşması meselesine de bu açıdan bakılması gerektiğini söyledi.

«Elit teknik eleman sendikalarının kurulması sermaye yararınadır,» diyen *Aybers*, Özel Sektörde çalışan teknik elemanların işkolundaki mevcut sendikaya girebildiklerini, toplu sözleşme ve grev hakkına sahip olduklarını, kamu kesiminde ise ikili bir durum olduğunu, teknik elemanların bir kısmının işçi bir kısmının memur kabul edildiğini açıkladı. *Aybers*: «Türkiye'de işçilerin hakları üç ana kanunla yürütülmektedir: İş kanunu, sendikalar kanunu, toplu sözleşme, grev ve lokavt kanunu,» dedikten sonra, bir işyerindeki işçilerin aynı sendikaya girmek zorunda olduklarını, bunun Avrupa'dakinden ileri bir durum olduğunu söyledi.

«İşçi - memur ayırımı çalışanların bir bölümünü demokratik sendikalaşma grev ve toplu sözleşme haklarından yoksun bırakılması, devletin ve egemen güçlerin hizmetinde bir kapıkulu olarak çalıştırılmaları için getirilmiştir. Bu ayırım devlet hizmeti ve kafa emeği ile kol emeği arasındaki ayrılık gözönünde tutularak yapılmıştır. Halbuki bugün devlet üretimin içindedir, çok geniş yığınları çalıştırmakta istihdam ettirmektedir,» diyerek üretim düzeyindeki gelişmelerin, başlangıcında olan silimsel ve teknolojik devrimin kesin bir işçi memur ayırımı yapılmasına engel olduğunu ileri sürdü.

Sendikalaşma hakkına sahip olanların bile elinden bu hakkın subjektif yargılarla geri alınabileceğini söyleyen *Aybers*, «Bu tehlikeyi önlemenin tek yolu işçi-memur, beyaz yakalı-mavi yakalı, kafa emekçisi-kol emekçisi ayırımlarının kaldırılarak tüm çalışanların demokratik haklara kavuşmasıdır. Kamu kesiminde çalışan Teknik elemanların işçi kapsamına alınması mücadelesi bütün çalışanların sendikalaşma mücadelesinden ayrılamaz,» diyerek sözlerini bitirdi.

Kimya Mühendisleri Odasından *Faruk Pekin*: «Bir: Teknik elemanların sendikalaşması işçi sınıfının ekonomik demokratik ve siyasal mücadelesinden bağımsız bir sorun değildir.

İki: Bugün teknik elemanların sendikalaşması meselesi Türkiye'de tüm çalışanların sendikalaşması meselesinden bağımsız değildir.

Üç: Bugün Türkiye'de teknik elemanların sendikalaşması sorunu ülkenin tüm diğer sorunlarından bağımsız değildir,» diyerek söze başladıktan sonra, teknik elemanların üç gruba ayrılabileceklerini, bunların serbest çalışanlar, özel sektörde kesimde çalışanlar ve memur teknik elemanlar olduklarını belirtti.

«Serbest çalışanların sendikalaşması söz konusu değildir» diyen *Pekin* meselenin diğer iki grup için geçerli olduğunu öne sürdü.

«Mücadelenin birinci yanı, özel sektörde çalışıp sendikalaşma hakkı olan ayrımsız bütün teknik elemanların işçi sendikaları içinde teşkilâtlanmalarıdır.

Mücadelenin ikinci yanı, teknik elemanların tüm örgütleri diğer çalışanların örgütleriyle birlikte Türkiye'de kamu kuruluşları dahil çalışanların toplu sözleşme ve grev ile birlikte bir sendikalaşma hakkını elde edebilmeleri için ortak mücadele etmek zorundadırlar,» diyen Pekin yalnız teknik elemanlara sendikalaşma hakkı verileceği görüşünde olmadığını, verilse bile çarpıtılarak verileceğini, ortaya çıkacak sendikalaşma türünü tüm çalışanların mücadelesinin tayin edeceğini, memur sayılan teknik elemanların sendikalaşma hakkına kavuştukları zaman işçi sendikalarına girmeleri gerektiği, teknik elemanların işçi sendikalarını sulandırabilecekleri gibi bir görüşün tutarlı olmadığını ileri sürdü.

Tüm çalışanların sendikalaşmasının biçimi mücadelenin belirleyeceğini, ama çıkacak yasaların üç aşağı beş yukarı eski yasalara uyacağını bildiren *Pekin* özel kesimde çalışan teknik elemanların eğer kendilerini Türkiye'de varolan bir mücadelenin parçası sayıyorlarsa işçi sendikalarına girmeleri gerektiğini söyledi.

«Bugün işçi sınıfına inanan teknik elemanların yapacakları iki görev vardır:

Bir: sendikalaşma hakkı olan

(Devamı 11. Sayfada)

İzmir'de Yapılan Sendikalaşma Toplantısı

(Baş tarafı beşinci sayfada)

içinde olmasının temel nedeni olan bu sömürü ve baskı düzeni artık can çekişmekte, kaçınılmaz sonuna hızla yaklaşmaktadır. Bu son «Fertlerinin kederde, tasada ve kıvançta bir» olduğu toplumun yaratılmasına bir başlangıç olacaktır.

Sömürüden kurtulup kalkınmada, yani; teknolojinin halkın yararına kullanılmasında, çalışanların Ekonomik ve Demokratik haklarını alma mücadelesi vazgeçilmez bir zorunluluktur. Bu zorunluluğun ön şartı ise örgütlenmektir. Çalışanlara örgütlenme hakkının kısıtlandığı bir toplum asla bağımsız olamaz.

Bugün ülkemizde, uluslararası tekelci sermaye ve yerli ortakları, üretici güçlerin gelişimini önlemeğe çalışırken, örgütlenme hakkını yalnızca kendilerine saklı tutmaktadırlar.

Yabancı tekeller ülkemizdeki yeraltı ve yerüstü kaynaklarımızı alabildiğine sömürmekte, istedikleri yatırımlara kredi vermekte, bunu da kendi yeteneksiz elemanlarına «UZMAN» adıyla çok yüksek ücretler, tatlı komisyonlar sağlayarak yapmaktadırlar. Örneğin; yabancı bir maden mühendisine ayda 140 bin, bir bahçe mimarına 50 bin, bir ambar memuruna 30 bin T.L. Türkiye bütçesinden ödenirken, yurtsever Teknik Elemanlar bu parayı ancak bir senede, iki senede kazanabilmektedir. Yurtsever Teknik Elemanlar bu işbirliği sonucu Devlet Dairelerinde masa memuru haline getirilmekte, bütün bilgi ve becerileri yok edilirken yan ödeme, torba, kadro ve katsayı artırımı gibi adaletsiz uygulamalarla Teknik Elemanlar arasında ayrıcalık yaratılmakta ve baskı kurulmaktadır.

Yurtsever Teknik Elemanlar olarak Halkımıza şunları bir kez daha duyururuz.

● Mücadelemiz yalnızca daha fazla para için değildir.

● Mücadelemiz bilgi ve becerilemizi halkımızın hizmetine sunmak ve insanca yaşama olanakları içindir.

● Mücadelemiz tüm yer altı ve yer üstü kaynaklarımızın sömürüden kurtulması ve halkımızın yararına kullanılması içindir.

● Bütün bunlar için Sendikalaşma mücadelesi veriyoruz.

Bu çürümüş düzenin sömürüsüne karşı Toplu Sözleşme ve grev hakkını içeren SENDİKALAŞMA mücadelemiz Halkımızın Bağımsızlık ve Demokrasi mücadelesinin kopmaz bir parçasıdır. Mücadelemiz yurtsever bir mücadeledir. Başaracağız.

● TÜTED (Tüm Teknik Elemanlar Derneği İzmir Şubesi)

● Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi.

● İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi.

● Kimya Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

● Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi.

● Mimarlar Odası İzmir Şubesi.

● Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi.

● Maden Mühendisleri Odası İzmir Temsilciliği.

● Harita ve Kadastro Mühendisleri Odas. İzmir Temsilciliği.

● Yapı Teknisyenleri Derneği Genel Merkezi.

● Gemi Mühendisleri Odası İzmir Temsilciliği.

TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN KONUŞMASI :

Büyük bir ilgiyle izlenen «Teknik Eleman 2. Sendikalaşma Toplantısı»nda konuşan T.M.M.O.B. Başkanı *Teoman ÖZTÜRK*, «Türkiye Teknik Elemanlarının sendikal haklarını alma yolundaki mücadelelerinin giderek güçlendiğini» söyledi.

Teoman ÖZTÜRK'ün konuşması özetle şöyle:

«Yıllardır yoğun iç ve dış sömürünün ülkemizde halkın ve onun bir parçası olan çalışanların üzerindeki Ekonomik ve Anti - Demokratik baskılar bütün şiddetiyle sürdürülmektedir.

«Teknik bilgi ve becerileri ni Emperyalizmin değil halkın hizmetine sunmada kararlı olan Türkiye Teknik Elemanları üzerindeki baskılar da giderek yoğunlaşmaktadır.

«Teknik Elemanlar da bir yandan Ekonomik baskılarla işsizliğe ve yurt dışına göçe zorlanırken, öte yandan sendikal haklarından yoksun tutularak susmaya, kendisinin ve ülkesinin haklarını arayamamaya itilmektedirler.»

«Bütün bunların bilincinde olan Türkiye Teknik Elemanlarının; Toplu Sözleşme ve Grev haklarıyla donatılmış sendikal haklarını elde etme yolunda her mücadeleyi güçlendirerek sürdürecekleri ve sonunda haklarını alacaklarından kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

OSMAN AYBERS'IN KONUSMASI

Tüm Teknik Elemanlar Derneği Başkanı *Osman Aybers* yaptığı konuşmada tüm çalışanların aralarında subjektif yargılarla ayrıcalıklar yaratılmadan emeklerinin karşılıklarını almak için demokratik toplu sözleşme ve grev silâhlarını kullanarak mücadele hakkına sahip olmaları gerektiğini belirtti. Bu hakları elde etme mücadelesinde çok önemli bir adım olacağını söylediği 2. Teknik Eleman Kurultayı'nın hazırlıkları konusunda bilgi veren Osman Aybers daha sonra doğru sendikalaşma biçimi üzerinde durdu. «Teknik Elemanlar ayrı *elitist* sendikalar kurma hatasına düşmemeli, tüm çalışanlarla birlikte işyerlerinde aynı hukuksal statü, aynı sendikalar içinde işverenlere karşı ortak ekonomik ve demokratik mücadeleler sürdürmelidir diyen TÜTED Genel Başkanı, tüm çalışanlar sendikalaşma hakkına kavuşana kadar mücadelenin devam edeceğini söyledi.

2. Teknik Eleman Kurultayının sendikalaşma mücadelesini artık somut eylemlere dönüştüreceğini anlatan Aybers, tüm Teknik Elemanların, tüm teknik eleman kuruluşlarının bu kurultayın alacağı kararları sonuna kadar destekleyeceğine inancını belirtti.

KEMÂL DAYSAL'IN KONUŞMASI

Tüm Yüksek Tekniker ve Teknikerler Derneği Genel Sekreteri *Kemal Daysal*, Teknik Elemanların sınıfsal yapı içerisindeki yerini tahlil ederek, sendikalaşmalarının kaçınılmaz olduğunu belirtti ve şöyle dedi:

«Az sayıda serbest çalışan ve özel sektöre ait bazı iş yerlerinde kumanda mevkiinde bulunan teknik elemanları saymazsak, teknik elemanlar genellikle üretim araçlarından yoksundurlar. Görmüş oldukları üretim ve kazandıkları becerileri üretim araçları sahiplerine satarlar. Üstelik çağımız Bilimsel - Teknolojik devrimin başladığı çağdır. Bilimlerle teknoloji arasındaki sınır giderek kaybolmaya başlamıştır. Böylece Teknik Elemanların emeği doğrudan ve yoğun olarak üretime girmeye başlamıştır. Artık Teknik elemanlar artı değer üreten birer ücretlidir. Artı değer ürettikleri oranda da sömürülmektedir. Bu da ekonomik ve demokratik görevlerini üslenebilmeleri için sendikalaşmasını kaçınılmaz kılmaktadır.

Teknik Elemanların ekonomik açmazlarını da çeşitli istatistikî bilgiler ileri sürerek

(Devamı 10. Sayfada)

YAN ÖDEME KARARNAMESİ

Karar Sayısı: 7/9705

Devlet Memurları Kanunu kapsamına giren kurumlar ile aynı Kanunun Ek Geçici 9 uncu maddelerine dahil Kurumlardan aylık alanlara, hangi görevler için ne miktarda iş güçlüğü, iş riski, teminindeki güçlük zammı ile malî sorumluluk tazminatı verileceğini belirleyen ilişik Karar ve eklerinin yürürlüğe konulması; Devlet Personel Dairesi ve Maliye Bakanlığının önerisi üzerine, Devlet Memurları Kanununa 1327 sayılı Kanunla eklenen ve 12 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değiştirilen Ek Maddeye göre, Bakanlar Kurulunca 28/2/1975 tarihinde kararlaştırılmıştır.

CUMHURBAŞKANI
FAHRİ S. KORUTÜRK

	Devlet Bakanı
Başbakan	Başbakan Yardımcısı
Ord. Prof. Dr. S. IRMAK	*Z. BAYKARA*
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
M. ÖZGÜNEŞ	*M. FER*
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
S. YILDIZ	*H. MUMCUOĞLU*
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
İ. SANCAR	*M. ÖZTEKİN*
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
M. ESENBEL	*Prof. Dr. B. GÜRSOY*
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
Prof. Dr. S. REİSOĞLU	*Dr. V. TANIR*
Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı
Prof. Dr. H. CİLLOV	*Dr. K. DEMİR*
Güm. ve Tekel Bakanı	Gıda - Tar. ve Hay. Bakanı
Doç. Dr. B. TUNCER	*Prof. Dr. R. AKTAN*
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
Prof. Dr. S. S. ÖZBEK	*Prof. Dr. T. ESENER*
Sanayi ve Tek. Bakanı	En. ve Tab. Kay. Bakanı
M. GÖLHAN	*E. IŞIL*
Turizm ve Tan. Bakanı	İmar ve İskân Bakanı
İ. EVLİYAOĞLU	*S. BABÜROĞLU*
Köy İşleri ve Kopo. Bakanı	Orman Bakanı
İ. H. AYDINOĞLU	*Prof. Dr. F. SAATÇIOĞLU*
Genç. ve Spor Bakanı	Kültür Bakanı
Z. BALOĞLU	*N. NEFTÇİ*
Sosyal Güvenlik Bakanı	
S. ŞİDE	

K A R A R

1 — Devlet Memurları Kanunu kapsamına giren kurumlar ile aynı Kanunun Ek Geçici 9 uncu maddesine dahil kurumlardan aylık alanlara; hangi görevler için, ne miktarda iş güçlüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zammı ile malî sorumluluk tazminatı ödeneceği; bütün kurumlarda ortak görev unvanlarına ait olmak üzere (1) sayılı cetvelde, kurumların özellikleri veya farklı görev unvanlarına ait olmak üzere (2) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

(1) ve (2) sayılı cetvellerde aynı veya benzer görev unvanları bulunması halinde, yalnız (2) sayılı cetvelde gösterilen zamlar ödenir.

(Sözleşmeli çalışanlara bu zamlar ödenmez.)

2 — Kurumlar, maddî olanaklarının, hizmetin gereklerini ve görevin yerine getirilmesindeki başarı derecesini dikkate alarak, ekli cetvellerde gösterilen miktarları aşmamak üzere, hangi görevde bulunanlara ve hangi işi yapanlara, bu zamlardan hangilerinin, ne miktarda ödeneceğini tespit ve ilgili bakanın onayına sunarlar; ödemeler onaylı liste üzerinde yapılır.

3 — Ekli cetvellerdeki miktarlar 1975 malî yılı için (4) rakamı ile çarpılarak paraya çevrilir.

4 — Ekli cetvellerde saptanan zam ve tazminatların ödenmesi için, memurun bu cetvellerde gösterilen unvanını haiz bulunması ve bu unvanın belirttiği görevı fiilen yapması zorunludur.

Ancak, aşağıda yazılı durumlarda bu zam ve tazminatların ödenmesinde görevin fiilen yapılması koşulu aranmaz :

a) Görev sırasında veya görevden dolayı yaralanma ya da sakatlanma sonucu alınan hastalık izinlerinde,

b) Yurt içinde yapılan hizmet içi eğitime katılma hallerinde,

c) 31.1.1975 tarih ve 7/9400 sayılı kararname gereğince T.C. Yardım Heyetinde yurt dışında çalışma hallerinde,

5 — İş riski, iş güçlüğü ve teminindeki güçlük zamları ile malî sorumluluk tazminatına bu zamların ödenmesini gerektiren görevlere başlanıldığı günden itibaren hak kazanılır ve gerçekleşen zam miktarı müteakip ay ödenir.

6 — Aynı görev için aynı listede gösterilen iç güçlüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zamları birlikte verilebilir.

7 — Bir göreve açıktan vekâlet edenler, bu göreve ait zamları alabilirler

Kurumlarınca bir göreve vekâlet ettirilenlere ve bir görevi ikinci görev olarak ifa edenlere, yapmakta oldukları iki görev nedeni ile aynı cins zamdan yalnız birisi için ödeme yapılır.

8 — 1975 Yılı Bütçe Kanununun 66 ncı maddesinin (C) fıkrasına göre ödeme yapılan perosnele, bu karara ekli cetvellere göre ödeme yapılmaz.

9 — Kurumlar, ekli cetvellere göre ödemeden yararlandıracaklarının unvanlarını, sayılarını, görev bölgesi veya görev yerlerini, hangi zmalardan ne miktar ödeme yaptıklarını gösteren tasdikli listeleri, 1 ay içinde Devlet Personel Dairesine ve Maliye Bakanlığına bilgi için gönderirler; yıl içinde yapılan değişiklikleri de aynı süre içinde bildirirler.

Bu listeleri, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, Sayıştay'a ve ilgili saymana; kamu iktisadi teşebbüsleri, Yüksek Denetleme Kuruluna gönderirler.

10 — Bu Kararnamenin uygulanmasında, kurumlarca tereddüde düşülen hallerde, Devlet Personel Dairesi, genel ilkeler ile benzer hükümleri dikkate almak suretiyle konuyu kesin çözüme bağlar.

11 — Bu Kararın uygulanmasında;

a) 1322 sayılı Genel Kadro Kanunu'nun 1 ve 5 inci maddelerine göre kurumlara tahsis edilen kadrolarda, söz konusu kanunun 2 nci maddesine göre belirlenen unvanlar,

b) Bütçe Kanunları gereğince ihdas edilerek veya değiştirilerek kurumlara tahsis edilmiş kadrolarda, Bakanlar Kurulu Kararlarında belirlenen unvanlar,

c) İhdas veya değişikliklerle ilgili Bakanlar Kurulu Kararlarında «unvan» belirtilmemiş olması halinde, bu kadronun tahsis edildiği tarihten sonraki ilk atama kararlarındaki «görev unvanları».

d) İntibak hataları için tahsis edilmiş olup da Bakanlar Kurulu Kararlarında «unvan» gösterilmemşi kadroları işgal edenlerin intibak fişlerindeki (fiilen yaptığı görev) sütunundaki unvanlar,

e) Yapılan görevin niteliğinin yukarıdaki esaslara göre belirlenen unvanlardan farklılık göstermesi halinde, kurumların teklifi üzerine, Maliye Bakanlığınca saptanan unvanlar,

«Görev unvanı» olarak alınır.

12 — 5.8.1974 gün ve 7/8672 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı yürürlükten kaldırılmıştır.

13 — Bu karar 1.3.1975 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girer.

14 — Bu Kararı Bakanlar Kurulu yürütür.

B — TEKNİK HİZMETLER BÖLÜMÜ

Sıra No :	Görevin Unvanı	İş Güçlüğü	İş Riski	Teminindeki Güçlük Zammı
1	Müstakil Araştırma Enstitüsü, Müstakil Laboratuvar Müdürü	150	—	300
2	Araştırma Enstitüsü, Laboratuvar Md. Muavini	100	—	250
3	Fen Heyeti Müdürü, İşletme Müdürü, Tesis Md., Başmühendis, Başmimar, Başkimyager, Başuzman, Başjeolog, Şef Uzman, Fabrika Müdürü, Teknik Başmüşavir, Başmüşavir, Başjeofizikçi, Kısım Md., Bölüm Başkanı			
	a) Büroda çalışanlar	250	—	—
	b) Fabrika, atelye, laboratuvar belediye sınırları içindeki şantiye, işletme, teleokminikasyon tesisinde çalışanlar	325	—	—
	c) Maden, arazi, belediye sınırları dışındaki şantiye, işletme, radyolink istasyonunda çalışanlar	400	—	—
4	Müdür, Teknik Şef, Şantiye Şeşi, Şef, Uzman, (3) sıra no. daki müdürlerin yardımcıları, Kısım Şefi, Grub Şefi, Kontrol Şefi, Grup Amiri, Başasistan, Uzman Yardımcısı, Kontrol Amiri, Amir, Teknik Öğretmen, Baş Eksper, Eksper			
	a) Büroda çalışanlar	200	—	—
	b) Fabrika, atelye, laboratuvar, belediye sınırları içindeki şantiye, işletme, telekominikasyon tesisinde çalışanlar	275	—	—
	c) Maden, arazi, belediye sınırları dışındaki şantiye, işletme, radyolink istasyonunda çalışanlar	350	—	—
5	Y. Mühendis, Mühendis, Y. Mimar, Mimar, Jeolog, Şef Yrd., Kontrol Mühendisi, Jeofizikçi, Fizikçi, Kimyager (4) sıra No. daki müdürlerin yardımcıları, 2. sınıf uzman, teknik eleman, asistan, matematikçi, astronom, elektronikci, araştırıcı, biyolog, meteorolojist			
	a) Büroda çalışanlar	150	—	—
	b) Fabrika ,atelye, laboratuvar, belediye sınırları içindeki şantiye, işletme, telekomünikasyon tesisinde çalışanlar	225	—	—
	c) Maden, arazi, belediye sınırları dışındaki şantiye, işletme, radyolink istasyonunda çalışanlar	300	—	—
6	Müdür, Başeksper, Eksper, Şef, Şantiye Şefi, Baş Teknisyen, Kontrol Memuru, Tekniker, Md. Muavini, Fen Memuru, Fen Amiri, Makina Uzmanı, Teknik Eleman, Fen Amiri, Fen Kontrol Memuru			
	A) Tekniker Okulu Mezunu, Tütün Eksperi, Fen Memuru, Tarım Makine Uzmanı, Orman Mühendis Mu.			
	a) Büroda çalışanlar	100	—	—
	b) Fabrika, atelye, laboratuvar, belediye sınırları içindeki şantiye, işletme, telekominikasyon tesisinde çalışanlar	150	—	—
	c) Maden, arazi, belediye sınırları dışındaki şantiye, işletme, radyolink istasyonunda çalışanlar	200	—	—
	B) Lise veya dengi meslek okulu mezunları ile orta okul üstüne en az 2 yıllık mesleki teknik kurs görmüş olanlar			
	a) Büroda çalışanlar	75	—	—
	b) Fabrika, atelye, laboratuvar, belediye sınırları içindeki şantiye, işletme telekomünikasyon tesisinde çalışanlar	100	—	—
	c) Maden, arazi, belediye sınırları dışındaki şantiye, işletme, radyolink istasyonunda çalışanlar	150	—	—
7	Tekniker, Eksper, Kontrolör, Fen Memuru, Şef Yardımcısı,			
	a) Büroda çalışanlar	75	—	—
	b) Fabrika, atelye, laboratuvar, belediye sınırları içindeki şantiye ve telekomünikasyon tesisinde çalışanlar	100	—	—
	c) Maden, arazi, belediye sınırları dışındaki şantiye ve radyolink istasyonunda çalışanlar	150	—	—
8	Baş Teknisyen, Baş Kartograf, Baş Topograf, Baş Ressam, Baş Laborant, Baş Desinatör, Baş Makinist, Teknisyen, Tarım Teknisyeni, Topograf, Kartograf, Elektrikçi (Ehliyetli), Laborant, Nirengi Teknisyeni, Sandör, Resteratör, Desinatör, Makinist, Teknik Ressam, Eksper, Kontrolör, Sürveyan, Zooteknist, Mikrofilm Teknisyeni, Herbaryum Uzmanı, Müze Uzmanı, (Lise veya dengi meslek okulu mezunu ile orta okul üzerine en az iki yıllık mesleki teknik kurs görmüş olanlar)			
	a) Büroda çalışanlar	—	—	75
	b) Fabrika, atelye, laboratuvar, beledive sınırları içindeki şantiye ve telekominikasyon tesisinde çalışanlar	100	—	—
	c) Maden, arazi, belediye sınırları dışındaki şantiye ve radyolink istasyonunda çalışanlar	125	—	—
9	Teknisyen, Teknisyen Yardımcısı, Laborant, Sürveyan, Topograf, Elektrikçi, Baş Makinist, Makinist, Laborant Yardımcısı, Sandör, Teknik Ressam, Desinatör, Sef, Başteknisyen, Eksper Yardımcısı, teknik eleman	75	—	—

NOT :

1) Bu bölümdeki görev unvanları Genel İdare veya Yardımcı Hizmetler Sınıfına dahil edilmiş olsa dahi, bu bölümde yazılı zamlar ödenir.

2) Bu bölümün, 3, b ve 5 sıra numaralarında yazılı miktarlar, ancak bu görevleri yapan mühendis, yüksek mühendis, mimar, yüksek mimar ve Fen Fakültesi mezunları için ödenir.

3) Bu bölümde yer alan görev unvanlarının gerektirdiği işleri fiilen yapan ve büro dışında çalışanlardan:

a — Radyo aktif maddelerle ve laboratuvarlarda zehirli maddelerle çalışanlar ile açık maden sahasında, kuvvet santrallarında veya vardiyeli işlerde sürekli olarak çalışanlara ayrıca (75) puana kadar.

b — Patlayıcı madde. patlayıcı madde ile ypılan mühimmat, asit kok üretim ve imalâtı, yüksek fırın veya maden izabesi, dökümhane, haddehane, elektrolizhane, flotasyon, konsantrasyon, çelikhane ve tünel inşaatı, yer altı galerilerinde sürekli olarak çalışanlara ayrıca (100) puana kadar,

c — Yeraltı maden işlerinde devamlı olarak çalışanlara ayrıca (150) puana kadar,

İş riski zammı verilebilir.

Bu zamlardan bir kişiye ancak birisi uygulanır.

4) Yıllık çalışma programları uyarınca, görev gereği yılın en az 4 ayını sürekli olarak etüd, kamp ve benzeri şekillerde arazide geçirmek zorunluğunda olup, fiilen bu şartı yerine getirenlerin arazide çalıştığı kabul edilir.

5) Kurumlarda Bakanlıklarınca önemli görülen büyük projelerde ve planlama, etüd, proje, inşaat, maden arama, tesis ve kesin hesap faaliyetlerinde çalışan (ilgili fen heyeti müdürleri dahil) mühendis, Y. mühendis, mimar, Y. mimar, Jeolog, Jeofizikçiler için, kendi ihtisas dallarında en az,

2 yıla kadar hizmeti olanlara (150),
2 ilâ 5 yıl hizmeti olanlara (300),
5 yıl ve daha fazla hizmeti olanlara (450) puana kadar,

Kurumlarınca tespit edilen kriterlere göre ilgili Bakanın (mahallî) idareler ile bağlı kuruluşlar için İçişleri Bakanının) onayı ile temininde güçlük zammına ilâve yapılabilir.

Ancak, Sosyal İşler, İdarî İşler, Personel, özlük, eğitim, dış münasebetler, donatım, levazım, satın alma ve bunlar gibi destek hizmetleri yürütenlere eleman temininde güçlük zammı ödenemez.

6) Genel İdare Hizmetleri Bölümünün 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 (Yurtlar Müdürü hariç), 14 (Yurtlar Müdür Yardımcısı hariç), 15, 22 ve 23 sıra numaralarında yazılı görev unvanlarını işgal eden Y. mühendis, mühendis, Y. Mimar, Jeolog ve Jeofizikçilere, 5. maddenin birinci fıkrasında yazılı işlerde çalışmaları şartıyla aynı madde esaslarına göre eleman temininde güçlük zammı verilebilir.

7) Bu bölümün 6, 7 ve 8 inci sıralarında yazılı kadro unvanlarını taşıyan 2 nci maddede sayılan meslekler dışındaki fakülte veya yüksek okul mezunlarına aynı sıra numaralarına göre ödeme yapılabilir.

8) Kurumlarda, Bakanlıklarınca önemli görülen büyük projelerde ve planlama, maden arama, etüd, proje, inşaat tesis ve kesin hesap faaliyetlerinde çalışanlardan bu bölümün 6, 7, 8 ve 9 uncu maddelerinde sayılanlara Kurumlarınca tespit edilen kriterlere göre, ilgili Bakan'ın (mahallî idareler ile bağlı kuruluşlar için İçişleri Bakanının) onayı ile (100) puana kadar teminindeki güçlük zammı ilâve edilebilir.

açıklayan Daysal, şunları söyledi:

«1970 ilâ 1974 yılları arasında Teknik elemanların ücretlerinde meydana gelen artış %38'dir. Oysa bu yıllar arasında fiatlarda meydana gelen artış %100'ü geçmiştir. Bu yıllar arasında millî gelirdeki %30'luk artışı da hesaba katacak olursak Teknik elemanların 1970 - 1974 yılları arasında ücretlerinde %70'e varan bir reel düşüş olmuştur.

Bu açmazlardan kurtulmanın tek yolu sendikal haklar için mücadele etmektir.

Teknik Elemanların sendikal haklarını ancak mücadele yoluyla kazanabileceklerini söyleyen konuşmacı, «Mücadelemiz ancak örgütsel birlik içinde gerçekleşebilir. Bu birliği mutlaka sağlamalıyız» dedi.

Dr. SEDAT ÖZKOL'UN KONUŞMASI :

Teksen ve İnşaat Mühendisleri Odası eski genel başkanı Dr. Müh. Sedat Özkol konuşmasında özetle şu hususları belirtti:

«Bugün ülkemize bir avuç yabancı - yerli parababaları egemen bulunuyor. Bilimsel olarak uluslararası - yerli finans kapital ortaklığı şeklinde adlandırılan bu zulüm ittifakı ve onun uzantısı binlerce yılın artığı tefeci - bezirgân sınıfı, halkımızı oluşturan milyonlarca emekçinin karşısında, siyasi ve ekonomik alandaki egemenliğini örgütlü oluşuyla sürdürebiliyor. Bu zulüm ittifakının A.P., C.G.P., M.H.P., M.S.P. gibi politik örgütleri, bankaları, şirketleri, işveren sendikaları, sanayi ve ticaret odaları, borsaları, sarı sendikaları, komandoları, dernekleri, kulüpleri ve hepimizin bildiği diğer baskı kurumları var. Azınlığın çoğunluk üzerindeki diktası işte bu örgütlerle sürdürülüyor. Oysa emekçi halkımız ve bu halkın bir parçasını oluşturan yurtsever teknik eleman kitlesi yeterince örgütlü ve bilinçli değil. Örneğin teknik elemanların sendikal örgütlenme olanakları bile yok. Ekonomik ve demokratik haklarımızı savunabilmek için mutlaka örgütlü olmalıyız. Bu konuda çağımızın en devrimci sınıfı, işçi sınıfı, örgütlenmesi ve kollektif aksiyonu ile bize ve diğer tüm emekçi kitlelere yol gösteriyor, önderlik ediyor. Artık salt kendi çıkarlarımızı, yine kendi kabuğumuza çekilerek savunamıyacağımızı bilince çıkartmamız lâzım. Tüm çalışanların ekonomik, demokratik ve siyasal hakları için, ... ne tüm çalışanlarla güçbirliği ve dayanışma içerisinde, bağımsızlık ve demokrasi kavgası içerisindeki yerimizi, daha aktif ve örgütlü bir şekilde, almamız zamanı kesinlikle gelmiş bulunuyor. Kendisine Milliyetçi Partiler Topluluğu adını veren zulüm ittifakı karşısında, elimizdeki mevzileri kaybetmemek, provokasyonlara gelmemek, yeni mevziler elde etmek ve haklarımızı savunabilmek için, mevcut örgütlerimizi daha canlı, daha dinamik hale getirmeli, tüm teknik elemanları TÜTED çatısı altında toplamalıyız. Bu konuda, teknik eleman kuruluşları yöneticileri kadar, hatta daha büyük ölçüde, yurtsever teknik eleman kitlesine önemli görevler düşüyor. Kitle silkinmeli, demokratik kitle eylemlerine hazır olmalı ve yöneticilerden, mevcut koşullara göre, uygun eylem biçimleri oluşturmayı talep etmelidir. Gün örgütten eyleme ve eylemden örgüte doğru gelişen diyalektik süreci hızlandırma günüdür. Gün, emekçi halkımızla birlikte, demokrasi ve bağımsızlık kavgasına daha canlı bir şekilde katılma günüdür. Gün, ilk adımda TÜTED'de birleşme, bir araya gelme günüdür.»

İzmir'de Yapılan Toplantı

VE ALINAN KARARLAR

Toplantı sonunda alınan kararlar şöyle açıklandı:

Biz İzmirli Teknik Elemanlar,

1) Subjektif yargılarla çalışanlar arasında yaratılan ayrılıkların karşısındayız. Tüm çalışanların emeklerinin karşılıklarını almak için Demokratik Sendikalaşma, Toplu Sözleşme ve Grev haklarını kullanarak mücadele edebilme hakkına sahip olduklarına inanıyoruz.

2) Teknik Elemanların ve tüm çalışanların işyerlerinde aralarında ayırım gözetmeksizin aynı hukuksal statü, ayni sendikalar içinde örgütlenmeleri ve Ekonomik Demokratik mücadelelerini iş verenlere karşı ortak olarak yürütmeleri gerektiğine inanıyoruz.

3) Bu hakların elde edilmesi için tüm çalışanlarla birlikte mücadelemizi sürdüreceğimizi ve 7-8 Haziranda toplanacak 2. Teknik Eleman Kurultayının bu mücadelenin zafere ulaşması için alacağı tüm eylem kararlarına katılacağımızı kamu oyuna duyururuz.

✱ teknik güç'e ✱

MEKTUPLAR

Şecaattin TULGAR

XXI. Genel Kurul ve XXII.'ye Doğru ...

T.M.M.O.B. İnşaat Mühendsleri Odasının 11.2.975 tarih 410-480 sayılı yazıları ile .... Bakanlığına, Bakanlık bünyesinde çalışmakta olan tüm inşaat mühendislerine duyurusu şöyleydi: «Odamızın özellikle genel kurullarında her üyenin bulunabilmesi yolu açık tutulmuş, toplantıya katılma görev sayılmıştır.»

Odanın, tüzük gereğince gerekli duyuru mecburiyeti yanında, özellikle bu görev daveti de oda yöneticilerinin genel kurulda tam ve geçerli bir demokratik tartışma ortamı ve sonuç alma iyi niyetlerinin ifadeleri olmuştur.

Odanın eski bir üyesi olarak XXI. Genel Kurulu dikkatlice izlemiş bulunuyorum.

Devre okul arkadaşlarımdan birkaçı ile de yeniden görüşme olanağına kavuştum. 1400 üyenin çoğunun, sayın İzzettin Silier sınıf arkadaşımın dediği gibi «pırlanta gibi» gençlerden oluşması ile gurur duydum.

Yanında görev kabul eden genç meslektaşları ile tüm kongre devamınca, mütevazi, faziletli ve dirayetli tutumu ile sayın ağabeyimiz Rüştü Özal'a teşekkürü bir borç bilmeliyiz.

Bir yıl süresince, yöneticileri tarafından fırtınalı ve sakin denizlerde yüzdürülmüş olan İnşaat Mühendisleri Odası gemisi, yeniden yüzdürülmek üzere ve yeniden oluşacak yetki ve sorumluluk görevini alacaklara teslim edilmek gayesi ile 3 gün süreli olarak sayın Rüştü Özal'a teslim edilmişti.

Genel Kurulda öyle anlar oldu ki gemi batmak tehlikesi ile karşı karşıya kaldı. «Gemiyi kurtarma çabası» görünüşü içinde «batırmak» steyenler, zaman zaman bir bardak suda telafisi mümkün olamayacak fırtınalar yarattılar. Sayın Rüştü Özal ve arkadaşları gemiyi şimdi yeni sahiplerine teslim etmenin gurur ve mutluluğu içerisinde olmalıdırlar. Tarafsız tutumları içinde ne kadar tebrik edilseler azdır.

Senelerce Türk mühendisliğine ve özellikle inşaat mühendisliğine, Türkiye ortamında yön ve şekil vermeye çalışan sayln İzzettn Silier, veciz ve nüktedan konuşması ile genç meslektaşlarına ışık tutarken; gene sınıf arkadaşım Temel Aslan'ın «dediğini anlatamama» çabası ile dolu konuşması benim için çok ilginçti. İki arkadaşımı da iyi ve dikkatli izlediğim kanısındayım. Birincisi gerçekçi, özgürlükçü ve akılcı yolları dile getirirken; ikincisi, bu tartışma ortamını temin etmiş olan bir grubu suçluyordu. Neden? Gençlere yön verici tecrübeliler böyle mi olmalıdır? Suçlama yapmadan fikirler izah edilemez mi?

Aynı okul devresinin kimseleri olarak salonda ilkin birincisi ile görüşme olanağını bulduğumda, yanındakilere akılcı ve olumlu yönde önerilerde bulunuyordu. İkincisi ile karşılaştığımda o da yanındakilere değil de, uzak da olsa, etrafındakilere «Ne soldayız, ne sağdayız. Ortadayız» diye sesleniyordu. Kürsü gerçi ortadaydı ama tecrübeli ve gençlere göre yaşlı bir arkadaş olarak arkadaşımı konuşurken zaman zaman ortadaki kürsüde göremedim.

Yazımın başlığını neden XXI. Genel Kurul ve XXII. diye işaretlememi belirtmek isterim.

Tecrübelilerin, gençlere gerçekleri tarafsızca önermelerinin başta gelen görevlerinden olabileceğine inanarak «pırlanta gibi» gençleri çağı geçmiş ideolojilere yöneltdek üzücü olsa gerek, diyorum.

İlerici görüşlü kafa yapılarına fazlası ile sahip olabileceklerine inanabildiğim ve istemeyerek geriye dönük tutumun savunucu fikirlerini ileri süren ve bir grubu temsil ettiklerini beyan eden konuşmacı meslektaşlarımın geleceğe bağlı art niyetli konuşmalara girdiklerinde; başkalarının gölgelerinde şahsiyetlerinin kaybolduğu, hakikatleri dile getirdiklerinde de «pırlanta gibi» olduklarını görerek hem üzüldüm ve hem de umutlandım.

İlerici demokratik görüşe sahip genç arkadaşlarıma dikkat ettim. Çağın koşullarına uygun fikirlerini, politika yaparlarken de rahatlıkla değerlendirip dile getirebildiler. Ve düşündüm, bu genç arkadaşlarım ifadelerinde, savundukları fikirlerde niçin böyle rahat, sakin ve samimi olabiliyorlar. Neden karşı grup hırçın, bağıran ve meydanlarda deve güreşi yapan bir tavır içindeler?

Ve, şu sonuca vardım: Birinciler kendilerinin oluşturdukları kendi fikir ve önerilerini savunuyorlar. Diğerleri kendilerinin olmayan veya kendilerine neden, niçin olduğu öğretilmemiş bir fikri ve öneriyi savunuyorlar.

Mühendis demek, mantıklı düşünebilmenin en iyi sonuçlarını sağlayan bir kimse demektir. Hırçın görünümündeki meslektaşlarım sağduyuları ile şimdi kendi kendilerine sormalıdırlar: Konuşmacılarınızı karşı grup olarak tariflediğiniz meslektaşlarınız niçin ve neden rahat ve sakin dinleyebiliyorlardı? Onların konuşmacılarını sizler neden galiz küfürlerle bağırarak susturmak istiyordunuz. Veya, kurulmuş gibi bir iki kişi neden hep bu yolu seçiyordu? Sizlerin sağduyularına inanmıyorlar mıydı? Bu soruları lütfen kendilerinize sorunuz ve kendiniz cevaplandırınız.

Arkadaşlar, Genel Kurul günahı ve sevabı ile bitmiş ve İnşaat Mühendisleri Odası gemisi şimdi yeni yöneticilerine teslim edilmiştir. Bu gemi bir yıl daha yöneticileri tarafından inşaat mühendislerinin hizmetinde yüzdürülecektir. Ve işin en hoş tarafı da, şimdi hepimiz bu geminin içerisindeyiz.

Artık her meslektaş arkadaşım düşünmelidir ki, geçmiş geçmiştir. Ve özellikle art ve gerici fikirlerin, «görünmek cesaretini göstermiyenlerin» gölgeledikleri «pırlanta gibi» olanlar: Hep beraber gemimizi en iyi limanlara doğru yönetenlere yardımcı olalım ve inanalım.

XXII. Genel Kurul toplantısında hep beraber telkinsiz kendi görüşlerimizin ışığında özgürlükçü, ilerici demokrat bir ortamda buluşalım.

Ahmet Muratoğlu'nun Konuşması

(Baş tarafı orta sayfada)

almış bir öğrenci sömestr sonu imtihanında 80 puan alırsa ortalaması 50 puan tuttuğu için (Sömestr içi imtihanın % 50 etkilediği düşünülürse) öğrenci o dersten geçmekte fakat bunun tersi bir uygulama gerçekleşmemekte, öğrenciden sömestr sonu imtihanlarında mim. 50 puan alması şartı aranmaktadır. Üstelik bu uygulama bütün imtihanlar boyunca devam etmektedir. Bu gün orta öğretimde bile yıl içi değerlendirmeleri. Bütünleme imtihanlarını etkilemektedir. Mantıksızlığı açımça görülen İ.T.Ü. öğretimi, orta öğretiminde gerisine götüren bu uygulama derhal kaldırılmalıdır.

Madde 19'da bir dersten vize kaybeden bir öğrencinin o dersten müteakip vizeyi alırken hangi şarttan vize kaybetmişse (devamdan, ödevden yıl içi bilgi yyoklamalarına geçememekten) sadece o şartı tekrarlamasını yeterli görmektedir. İ.T.J. de bir türlü uygulanmayan istenmiyen bu madde kesinlikle uygulanmaktadır.

Madde 20'de belirtilen ve kış, yaz, güz, dönemi imtihan sürelerini 3 haftada donduran kıstas kaldırılmalı ve bu süre 4 haftaya çıkarılmalıdır. Çünkü arttırılan ders sayıları ve aşağıda açıklayacağım 22. madde dolayısı ile her imtihan döneminde imtihana girme şartı öğrenciyi başarısızlığa sürüklemesine, bunun da ötesinde imtihanların aynı saatlere çakışması nedeniyle bir takım imtihanlara girememesine ve imtihan haklarının giremeden kaybolmasına sebeb olmaktadır.

Ayrıca yine bu maddede belirtilen gece öğreniminde sınavlar gece öğrenimini saatleri içinde yapılır şartı kaldırılmalı ve gece öğrencilerinde gündüzlere olduğu gibi günde iki imtihan hakkı tanınarak demokratik bir uygulama gerçekleşmelidir.

Yine bu maddeden hareketle imtihan gün ve saatlarının imtihanlardan 2 - 3 gün önce açıklanmasına imkan kılan uygulanması kaldırılmalı, bunlar öğretim yılı başında akademik takvimle birlikte açıklanmalı ve böylece öğrencini imtihanlara önceden hazırlıklı olabilme imkânı sağlanmalıdır.

vizektra aleryTgrye öğsa4.tmi uie?ğ

Madde 21 de açıklanan imtihan borçlarının ödenmesi koşulunu getiren hüküm bugün uygulanmadığından dolayı kaldırılmalıdır.

22 de bir dersin başarma şartını özetle birbirinin peşi sıra devam eden 6 imtihan döneminde (2 sene) başarma zorunluluğu ile belirlenmektedir. Başaramıyan öğrenciler için ise İ.T.Ü.den ilişik kesme şartını koşmaktadır.

Madde 28 de ise İ.T.Ü. de bir öğrenciye Müh Fak. ve bölümlerinde 12 yarı yıl (6sene) Mimarlık Fakültesi bölümlerinde 15 yarı yıl (7.5) sene öğrenim yapma imkânı tanınmakta ve bu süre içinde İ.T.Ü. de ilişiği kesilir hükmünü getirmektedir.

Açıkça görüldüğü gibi bu iki madde birbirleriyle çelişmektedir. Çünkü 22 maddeye göre 6 hakta (2 senede) bir dersi başaramayan bir öğrenci 28 maddede ne tanınan 6 senelik okuma hakkından geri kalan 4 sene zarfında o dersini kolaylıkla başarabilir ve öğrenimini tamamlayabilir. Görüldüğü gibi 28 maddede ifade olunan fakülyeti 6 senede bitiremeyen veya bitiremiyeceği anlaşılan hükmü ilgili öğrenciyi içermektedir.

Bu sebebten bu iki maddeden biri yanlıştır. Bu durumda yönetmeliğin dayanılarak hazırlandığı ilgili kanuna (1750 sayılı üniversiteler kanununa) bakmamız hangi maddenin haksız yalnış kanun harici olarak uygulandığını ve bundan dolayı iptal edilmesi gerektiğini gösterir. Çünkü yönetmelikler kanunların uygulanmasını basite indirgeyici hukuki tasarruflardır. Kanun kapsamını genişletemiyecekleri gibi daraltamazlarda.

1750 sayılı U.K. konu ile ilgili «öğrenim süresi» başlıklı 54 maddesi 1974 yönetmeliğinin 28 maddesi kapsamını içermektedir. Bu durumda 22 madde yanlış ve kanun harici olarak uygulanmaktadır. Bu kanunsuz uygulamadan dolayı geçen yıl 185 öğrencinin okulla ilişiği kesilmiştir.

Kanun harici olduğu yukarıda açıkça beliren 22. madde derhal kaldırılmalı ve okuldan ilişiği kesilen 185 arkadaşımız derhal eğitime kazandırılmalıdır.

Son olarak Mimarlık Fakültesine özgü bir soruna değinmek isterim.

Son olarak Mimarlık ğgtitobf?i

1969 senesinde İ.T.Ü. Fakültelerinde yürürlükte bulunan 5 sene öğretim yapıp yüksek müh. mim. (diploması için alma şeklindeki uygulama kaldırılmış ve 4 + 2 yani, 4 senede öğrenimi tamamlama ve İ.T.Ü. Müh. ve Diploma alma uygulaması getirilmiştir ve diğer 2 sene sonunda ise doktor ünvanının verilmesi karar altına alınmıştır. (Madde 2)

Fakat bu esnada garip bir uygulama olmuş ve İ.T.Ü. nin bütün fakültelerinde öğrenim süresi 5 yıldan 4 yıla indirilirken Mimarlık Fakültesinde 5 yıl olarak bırakılmış fakat Yük. Müh. Mim. ünvanı (İ.T.Ü. mimar) olarak değiştirilmiştir.

Açıkça haksızlığı ortada olan bu uygulama bu gün Mimarlık Fakültesinde 4 seneye indirilmesi ile ortadan kalkmış fakat 5 senelik öğrenime tabi olan 1969, 70, 71, 72, 73 devresi arkadaşlarına, 1969 devresi mezunlarını verdiği halde hakları olan Yük. Müh. Mim. ünvanı hala verilmemiştir.

Bu yanlış uygulamaya derhal son verilmemiştir.

Ayrıca 1974 Yönetmeliğinin 2 maddesinde getirilen «gece öğrencilerinin diplomalarında bu husus belirtilir, uygulaması pratikte büyük sakıncalar getirdiğinden derhal kaldırılmalıdır.

Oktay Öğünçün Konuşması

(Baş tarafı orta sayfada)

larımızı çözmek kaydıyla iki hak versinler yetinelim. Bu sene üniversiteden 185 arkadaşımız atılarak, bunlar lise mezunu düzeyinde toplumа küskün kişiler durumuna indirilerek bu genç arkadaşlarımıza umutsuzluk geniş öğrenci yığınlarında da yılgınlık yaratılmak istenmiştir.

Sıra Harun Karadeniz'de

(Baş tarafı orta sayfada)

üretim yapmalı. Üniversite de bunun yolunu çizmelidir. Bırakın bunu, Eğitim - Öğretim konusunda bile devletin hiç bir ciddi görüşü olmamıştır. Üniversite «medrese» geleneğinden sıyrılmalıdır artık.»

«Bu Üniversite fakülteleriyle ülke üretiminde söz sahibi olmak zorundadır. İlâç - Maden sömürüsü, bağımsız sanayi, yabancı firmaların tekelindeki inşaat malzemesi gibi sorunları kendine dert edinmek zorundadır. Üniversite batmamak istiyorsa toplumumuzun önüne bu sorunlara doğru bakışlar getirerek çıkmalıdır.»

«Üniversite, öğrencisi ve öğretim üyesi ile bir bütündür. Demokratik üniversitenin oluşması için ortak mücadele etmek zorundadır. Bu konuda umudumuzu yitirmemek istiyoruz.»

Ve Varılan Sonuçlar

Oturuma katılan Ersin Kaya ve Yücel Gürsel vaktin ilerlemesi dolayısıyla konuşamayacaklarını, zaten daha önceki konuşmacıların görüşlerini benimsediklerini belirttiler

Dışarlara taşan çok büyük bir öğrenci kitlesinin ve bazı öğretim üyelerinin izlediği açık oturum, konumacıların birleştikleri şu noktalarda sonuçlandı:

1 — İTÜ Yönetmeliği anti - demokratiktir. Anti demokratik yönetmelikler öğrenci lehine düzeltilmeli, antidemokratik baskılar kaldırılmalıdır.

2 — Atılan öğrencilerin atılışı yalnış bir hukukî tasarruftur. Subjektif kıstaslara dayalı atılma kriterleri onların yetersizliğine kanıt olamamaktadır. Kendileri öğrenime derhal kazandırılmalı ve bu uygulama son bulmalıdır.

3 — Öğrencilerin isteklerine ilişkin eşit sayıda öğrenci ve öğretim üyesinden« Yönetmelik ve Akademik sorunlar Reform Komisyonu» oluşturulması önerileri, konuşmacılar tarafından geçerli biricik çözüm olarak nitelendirilmiştir.

4 — Komisyon çalışmaları süresince hiçbir öğrencinin yönetmelikler ışığında mağdur olması engellenmeli, tasarruflar dondurulmalıdır.

5 — Öğrenciler İTÜ yöneticilerinin tayin edeceği bir tarihte tartışmaya ve bu yapıcı tartışma ışığında sorunlara çözüm aramaya her zaman hazırdırlar..

İstanbul'daki Toplantı

(Baştarafı 8. Sayfada)

tüm teknik elemanlar mevcut işçi sendikalarına üye olmalı, işçilerle omuz omuza mücadele etmek zorundadırlar.

İki: Esas amaca yalnız teknik elemanların sendikalaşması olarak değil tüm çalışanların sendikalaşması olarak bakıp demokratik kuruluşlarla bu hak elde edilinceye kadar bir kampanya sürdürülmelidir.

Faruk Pekin'den sonra toplantıyı yöneten Mühendis ve Mimar Odaları İstanbul Koordinasyon Kurulu Sekreteri ve Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Genel Sekreteri *Yavuz Çizmeci* sarı sendikalara üye olan teknik elemanların kendi özel durumlarını genelleştirip teknik elemanların işçi sendikalarında değil de teknik eleman sendikalarında örgütlenmeleri gerektiği sonucuna varmalarının doğru olmadığını, en sarı isçi sendikalarına bile girip çalışmaları gerektiğini söyledi.

Küçük burjuva teknik elemanların isçi sendikaların sulandıracakları görüşünün de tutarsız olduğunu, işci sınıfının gerçek temsilcilerinin yönetiminde bulunan sendikaların hicbir etkiyle yozlaşamayacaklarını belirten *Çizmeci,* en genel planda çalışanların sendikalaşması gerektiğini savunabileceğimizi, sendikalaşmak için kendimizi mutlaka işçi statüsüne sokmamız gerekmediğini, bazı ülkelerde polislerin ve hatta subayların bile sendikalı olduğunu ileri sürdü.

Bir yandan radyoda, televizyonda, gazetelerde bir kamu oyu yaratmak için mücadele edilirken bir yandan da kişisel bir mücadele verilmesinin gerektiğini, işyerindeki arkadaşlarımıza, komşularımıza durumun anlatılması gerektiğini anlattı.

Dünya uygulamalarının gözden uzak tutulmaması gerektiğini, demokrasinin yerleştiği ve yerleşmekte olduğu bütün ülkelerde hemen hemen bütün batı ülkelerinde Hindistan'da. Kıbrıs'ta, Japonya'da, Mısır'da, kamu kesiminde çalışanların sendika haklarının olduğunu, Türkiye'nin çalışanların sendika, toplu sözleşme ve grev hakkının tanındığı birçok Uluslararası anlaşmayı imzalandığını hatırlattı. *Yavuz Çizmeci* sözünü şöyle bitirdi:

«B.M. Genel Kurulunca 1948 de kabul edilen ve TBMM'nin onayladığı, 27.5.1949 tarihli resmi gazetede yayınlanan İnsan Hakları Bildirgesi, Roma'da 1950'de imzaladığımız İnsan Hakları ve Ana hürriyetlerini korumaya dair sözleşme, 1961'de imzaladığımız Avrupa Sosyal Yasası çalışanların tümüne sendika, toplu sözleşme ve grev hakları tanımaktadır.»

Tartışmacılardan sonra söz alan karayollarında çalışan bir arkadaş, toplu sözleşmelerin uygulanmasına en fazla engel olanların teknik elemanlar olduğunu, bunlara nasıl bir müeyyide getirilebileceğini sordu. Bir diğer arkadaş ise TÜTED gibi teknik eleman örgütlerinin sözde kalmaması gerektiğini, mücadelenin de lâfla yürütülmekten çok fiilen yürütülmesi gerektiğini ileri sürdü.

Toplantının sonuçlarını *Yavuz Çizmeci* şöyle özetledi :

«*Bir:* Bugün teknik elemanlar içinde özel kesimde çalışan kesim yasal olarak sendikal haklara sahiptir. Bu arkadaşların mevcut işçi sendikalarına girmelerini sağlamak, varolan teknik eleman örgütlerine, odalara, TÜTED'e, TMMOB'ye Teknik Eleman Kurultayına düşer.

İki: Kamu İktisadî Teşebbüslerinde çalışan teknik eleman arkadaşlar (örneğin TUBİTAK) da sendikalaşma hakkına sahipler. Bunları da mevcut işçi sendikalarında örgütlenmeleri için çalışılmalıdır.

Üç: Kamu kesiminde çalışan teknik elemanlar teknik eleman kitlesinin %75'ini teskil ederler. Bunların sendikal mücadele için örgütlenmesi konusunda çeşitli görüşler gelişti. TÜTED güçlendirilmesi, bir üst örgüt oluşturulması, Teknik Eleman Kurultayının kalıcı bir hale getirilmesi gibi.»

Ferrah Ceylanın Görüşü

(Baştarafı orta sayfada)

bu yönetmeliğin öğrenciye yararlı hale getirilmesini istiyoruz.

Bu konudaki kesin haklılığımıza inanmış durumdayız ve dâvâmızın bilincindeyiz. Tavrımız ise geçmişte örneği görülmemiş boyunlarda demokratik olarak sürdürülecektir. Bu savımızı Üniversite Senatosuna dilekçe ile başvurarak; sayın öğretim görevlilerini açık oturuma davet ederek kanıtlamış oluyoruz. Bunda da sayın öğretim görevlilerinin anlayışlı davranacaklarına, böyle bir girişimi destekleyeceklerine; öğrenci ile diyalog kurulmasını sağlamlaştıracak yönde çalışacaklarına inanıyorum.

İ.T.Ü. İnşaat Fakültesi
Öğrenci Temsilcisi
Ferhat Ceylân

KARARNAMEYE AYKIRI İNŞAATLAR YETERİNCE KONTROL EDİLİYOR MU ?

Adnan ATACAN
İ.M.O İst. Şb. G. Sekr. Yrd.

Bilindiği üzere 18 ocak 1975 tarihinde İmar İskân Bakanlığınca kıyı yağmasını önlemek için bir yönetmelik yayınlandı. Buna göre deniz ve göl kenarlarında kara yönünden en az 100 metre şerit içinde yapı yapılamaz, yapılmış olanlara ilâve yapılamaz şeklinde bir de açık hüküm vardı. Genelge, kıyı yağmasından arta kalanların kamu yararına kullanımasını herkesin ücret ödemeksizin mutlak olarak eşitlik ve serbestlikle yararlanmasını sağlayacak yönde olumlu bir karardı.

İstanbul İl İmar Müdürlüğü, 20 Temmuz 1972 tarihinde yürürlüğe giren, 1605 sayılı İmar kanununun ek 7 ve 8. maddelerine atfen 18 ocak 1975 tarihinde yayınlanan yönetmelik esaslarına aykırı inşaatların yıktırılma işlemine İstanbul il hudutları içinde başlamıştır. Kumburgaz ve Güzelce sahilinde yönetmeliğe aykırı inşaatların yıkılmasına 26 Mart 1975 den itibaren İl İmar bir ekip tarafından gerçekleştirilmiştir. İl İmar Müdürü Beşir Düvenli «yasa dışı inşaatların yapımına izin verilmeyeceğini, kaçak bina yapanlar hakkında soruşturma açılacağını belirtmiştir. Ayrıca İstan- Müdürlüğüne bağlı kalabalık bul-Silivri arasındaki Belediye hudutları dışında kalan sahil de taranmıştır.

Yasaya göre; kum ve çakıllardan oluşan kıyı şeritleri de kamuya aittir. Nehir kenarlarında, kara yönünde en az 30 metre genişlikteki kuşak içinde toplumun yararlanmasına ayrılmayan yapı yapılamaz. Ancak imar plânı olan şehirlerde en az 10 metre genişliğinde bir alan daha kamuya açık bırakılmıştır. Yürürlükteki imar plânlarının kapsamı dışında sürekli oturmalar biçiminde kullanılagelen köy ve kasabalarda toplu yerleşme içinde en az 30 metrelik bir alan bırakıldıktan sonra inşaat yapımına müsaade edilmektedir. Kıyıları toplum yararına açmak isteyen bu hükümlere uyulduğu müddetçe geçerliliği vardır.

Kıyılarda, kıyı değiştirecek ölçüde kazı yapılmasına, kum, çakıl, yosun ve saz v.b. çekilmesine izin verilmemektedir. Kıyılara moloz. curuf, çöp v.b. kirletici etkisi olan artıklar atılamaz şeklinde pratik tanımlar, uyulması gereken hükümler getirmektedir. Ancak Avcılar sahilinde İmar İskân Bakanlığınca durdurulması istenen 20 den fazla inşaat bulunmaktadır.

Diğer yandan özel mülk sahiplerinin toprak doldurma yeri ile yer kazanma çalışmalarına karşı, 18 ocak 1975 tarihli genelge özel mülkiyete geçirilemeyeceği gibi, denizden doldurma ve bataklık kurutma yoluyla arsa kazandırılmasını engellemektedir. Buna rağmen mühürlenmiş bazı inşaatların fotoğrafta görüldüğü gibi devam edildiği görülmektedir.

Sahil yağmasının hızını azaltan kıyı yasasını uygulamakla ve uyulmasını sağlamakla Valiler, Kaymakamlar ve belediye başkanları sorumludur. Kamu yararı gözönüne alınınca bu yasanın, tüm sorumlularca bilinçli olarak uygulanması gerekmektedir'

Odalarımıza Hakettikleri Önemi Veren Olumlu Genelge :

Eski İmar - İskan Bakanı Babüroğlu 'nun Gemelgesini 'Yayınlıyoruz

Eski İmar ve İskân Bakanı üyemiz Selâhattin Babüroğlu geçenlerde geçirdiği bir trafik kazâsında yaralandı. Halen Hacettepe Hastanesinde tedavisi sürüyor. Sorunlarımızın çğzümünde her zaman yanımızda bulduğumuz sayın Babüroğlu'nun bir an önce sağlığına kavuşmasını dileriz.

Odasının ve genel olarak yurtsever meslek kuruluşlarının her görev ve her konumda savunucusu olmaya çalışan Babüroğlu'nun çok önemli bir genelgesi yayınlandı. Bakanlık görevini devretmesine rağmen kitlemiz için büyük önem taşıyan bu genelgeyi (yürürlükte kalması için birlikte mücadeleye devam edeceğimiz inancıyla) aynen yayınlıyoruz :

T.C.
İMAR VE İSKAN BAKANLIĞI

Sayı: 1339 — *28.3.1975*
Konu:

GENELGE

6785 sayılı İmar Yasasına 1605 sayılı Yasa ile eklenen Ek 7. ve Ek 8. maddeler uyarınca çıkarılan yönetmelik gereği olarak, belediye ve mücavir alan sınırları dışında yapı ruhsatlarının İl İmar Müdürlüklerince verilmesine başlanmış olmaktadır.

Ruhsat verme işlemi sırasında aşağıdaki hususlara da uyulması öngörülmüştür:

a — İmar Tüzüğünün 15. maddesi uyarınca İl İmar Müdürlüklerinde, proje müellifi ve fennî sorumluların sicilleri tutulacaktır.

b — sicil tutma işleminin istenilen biçimde yürütülebilmesi için proje müellifi ve fennî sorumluların bağlı bulunduğu meslek odalarından her iş için ayrı olmak üzere aldıkları belgeler dosyalarına konulacaktır.

c — Onanacak projeler üzerinde teknik meslek kurallarına uygunluğunun belgelendirildiği anlamında, ilgili meslek odalarının mühür ve yetkili imzası bulunacaktır.

d — İl İdare Kurullarınca alınan fennî sorumluluğu yüklenenlerin 6785/1605 sayılı yasaya aykırı davranışları ile ilgili kararlar Bakanlığa bildirilecektir. Bu kararların bir örneği de Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine gönderilecektir.

e — Yukarıdaki (b) ve (c) fıkraları, ilgili meslek odalarının Şube ya da temsilcilikleri bulunan ve Odaların «Meslekî Denetim Uygulama» kararı aldıkları illerde uygulanacak, diğer illerde içinde bulunulan yılda odadan alınmış kimlik belgesi ile yetinilecektir.

Selâhattin Bâbüroğlu
İmar ve İskân Bakanı

DAĞITIM :
Valiliklere
T.M.M.O.B.'ne

AÇIKLAMA

«SENDİKALAŞMA HAKKINDA NE DÜŞÜNÜYORSUNUZ?» isimli soruşturmamızı yer darlığı nedeniyle bu sayımızda yayınlayamıyoruz. Y.S.E. 1. Bölgede çalışan üyelerimizin görüşlerini gelecek sayımızda bulacaksınız.

TEKNİK GÜÇ

DUYURU

Mayıs ayı başında Danışma Kurulumuz toplantısında 2 yıl süreli olmak üzere Oda Merkezi Genel Sekreter Seçimi yapılacaktır.

Genel Sekreterin Oda işlerinde günde 7 saat çalışması ve dışarda ek görev bile olsa hiçbir görev kabul etmemesi ilgili Yönetmelik koşullarındandır.

Genel Sekreterin ücretini Oda Genel Kurulları saptamakta olup, XXI. Genel Kurulumuzda bu ücret brüt 7.000.— T.L. olarak kabul edilmiştir. Görevine son verilmesi halinde 1 aylık, dönem sonunda ise 2 aylık tazminat ödenir.

İsteklilerin kimliklerini ve kısa hal tercümelerini belirtmek suretiyle en geç 20 Nisan 1975 gününe kadar Oda Merkezinde bulunacak biçimde yazılı olarak başvurmaları rica olunur.

YÖNETİM KURULU

NOT : Geçen sayımızda, bir dizgi hatasıyla Genel Sekreterlik Süresi 2 yıl yerine 6 yıl olarak çıkmıştır. Düzeltiriz.

TEKNİK GÜÇ

● 15 günde bir çıkar ● İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI'NIN YAYIN ORGANIDIR ● ISTANBUL ŞUBESİ TARAFINDAN YAYINLANIR ● Sahibi İnşaat Mühendisleri Odası Istanbul Şubesi Adına: ERTUĞRUL TIĞLAY ● Yazı İşleri Müdürü: METE AKALIN ● Teknik Sekreter: ERHAN GÖMUÇ ● Adres: Halâskârâgazi Cad. No. 35/1 HARBİYE - ISTANBUL ● Tel: 48 36 42 - 47 96 57 ● Dizgi - Baskı: DİZERKONCA MATBAASI ● Tel: 27 79 86 ● Yıllık Abone Bedeli: 150 T.L. ● Öğrencilere: 50 T.L. ● BÜTÜN ÜYELERE PARASIZ GÖNDERİLİR ● Basılış Tarihi: 15 Nisan 1975